

Βεκπὰà̀tìbè pátíri ketirì **Di mpátíri tɔ̀ t̀̀ nàà̀ntì**

Meketimè m̀̀nnì Βεκπὰà̀tìbè pátíri ketirì nè di d̀̀rì de kó yepáte yedé do wē ndìmarì máà ndi. Βεκπὰà̀tìbè pátíri ketirì ti náá nSadoməw kó tikpàti kpéi nke nè betə̀bè bèè ò t̀̀nnenì be kpeti, Sadoməw kó tikpàti kpeti t̀̀i nè d̀̀ke feí nè ò maámè Kuyie ncíè̀tè nè t̀̀kpàà̀tìcíè̀tè. O f̀̀mmu kó kumà̀nku, kòo nè wēte kéta mubə̀fèù, nè muf̀̀mmu yeimu miεke, kétúóké benitipòbè kè d̀̀e tonté.

Μεμ̀̀με kè Kuyie nyóu kè be kpàà̀tiyuu toté iwuw nỳ̀i do bo kubakù yóu bíékè ì ténke í nyie nke bo mbúó Sadoməw birε, kéwaá mbe kóo kpàà̀ti. Μεμ̀̀με kè d̀̀e d̀̀ə yekpàà̀tiyɔ̀ yàte yedéè, Sudaa kə̀be kó dikpàà̀tiyuu nè Isidayεeribe kperi kè yè níi nnaati di m̀̀nnì diterì késĩnte.

D̀̀i pátíri ti náá nhokpàà̀ti d̀̀mmè kéndé Kuyie. Wèè kpàà̀ti dé Kuyie nweè ɔ̀ ntɔ̀ diheì kè d̀̀e naati. Kàa bo yetemè Kuyie nkéfié yebəkè kè d̀̀e t̀̀unì diheì kó mucàrìm̀̀. Kuyie ndo duə̀nnímu ku pã̀nnaà̀ntì náam̀̀bè péu kè bè bo ndenni bekpà̀à̀tìbè ku náà̀ntì, wèè nè do d̀̀ke ífeì mbe miεke wèè tu Edii 17-19:21

Di mpátíri náà̀ntì duó ke d̀̀mmè

1. Dafiti kó yewe sə̀nye kó tináà̀ntì 1:1-2:12
2. Sadoməw kó tikpàti 2:13-11:43
3. Yekpàà̀tiyɔ̀ totémè Odoboammu nè Sodoboammu be kó dim̀̀nnì 12:1-14:31
4. Sudaa kə̀be kó dikpàà̀tiyuu nè Isidayεeribe kperi ye kó tináà̀ntì k̀̀ntɔ̀ k̀̀tuə̀kenè Akabu kó dim̀̀nnì 15:1-16:28

5. Akabu kó tikpàti 16:29-22:40

6. Sosafati nè Sodammu nè Asadia 22:41-54

Adonniya dómè kécouté tikpàti

¹ De m̀onnì ke ś nhokpààti Dafiti k̀tè ke m̀enke k̀tè, bá k̀è bè ò dàtínné tiyààti ò báá keè kuyiinkù.

² K̀òo kó betōmbèè ò nàké ke d̀ò: Okpààti yóu k̀è tí da waá nhosapàà nk̀òo nda p̀ĩ mmutōmmú k̀éntú a pokù k̀è dí nwē nke d̀ou k̀òò nda dei muséé.

³⁻⁴ Mem̀me k̀è bèè íté Isidayeeriibe tenk̀è kem̀ou miēke osapàà nsààwè wammù, k̀épété Sunemmu eitè miēke osapàà, k̀òò m̀enke wenni mediē, nk̀òo yètìrì tu Abisaki, k̀è bèè ò k̀àtenní k̀óò duó nhokpààti k̀òò mp̀i nho tōmmú. Ò me nyí nhò duónè.

⁵⁻⁶ Abusadōmmu do ku k̀è Adonniyaa Akiti do peiténè wè Dafiti. K̀è wèè naá Mpo, k̀éntú odasáàti, o cice do í ò b̀onnè tìmatì, k̀òò mp̀ətì ò túmè okpààti k̀óo dapàà nk̀énnáá nke tú: M̀ií yóó naá nhokpààti. K̀òo waá ntenaasántè nè te deèbè nè behāāp̀ombè sipísìnùmmù,

⁷ k̀édakenè Seduya bire Soabu nè ikuó nìùtì Abiataa k̀è bèè ò t̀unnè.

⁸ Ikuó nìùtì Sadaki nè Yoyada bire Bennaya nè Natāā ti Yiē nkuyie mpāānāāntì náāntò nè Simmei k̀éyíénè Dei nè Dafiti kó behāāp̀ombè bembè í nyie nkóò t̀unnè.

Natāā nè Batisebaa bè k̀ónémè Sodomō

⁹ Diyèè mari k̀è Adonniyaa ānné dibanni diyāāhútārì borè, Ā-Dokedi binte také, k̀éfíé ipe nè inààke nè iwũ ì ã mekùò, k̀éyú o tebíí nè Sudaa

tempè nkó bekótíbè bèè do pĩ nhokpààti Dafiti tōmmú.

¹⁰ Ò me nyí nyu ti Yiè nKuyie mpāānāaṅti náaṅtò Natāā nè Bennaya nè behāāpòmbè yekōmbò yèmbè nè o tebite Sodomō.

¹¹ De mōnni kè Natāā kōte kényà Batisēbaa Sodomō yō, kóò nàké ke dò: A kèè Akiti birē Adonniya dōòrimè ke dō nhò tu okpààti, bá n yiè nhokpààti me nyí tì yéà?

¹² N yóó da duś nyitié nyi, kàa yie nke ì tūnne a deeté amàà nè a kóo dapàà nSodomō.

¹³ Kōte kényà okpààti Dafiti kóò nàké ke dò: Okpààti a do n nàkému ke dò n kóo dapàà nweè yóó naá nhokpààti a kó difōnkúò kékari a kpààtikàri, dè né yīme kè Adonniya weè naá nhokpààti?

¹⁴ A yó nkpaá kòò nàānnè kè n kōtoomu m mōmmuō nkéyíé kōnnè a nù.

¹⁵ Mēmme kè Batisēbaa kōte okpààti borè, ò do me nkòtémèmu, kénsó nho bo kudieku kè Abisaki Sunemmu kou de bo ke pĩ nho tōmmú.

¹⁶ Kè Batisēbaa nínkú kēsīnnōō okpààti ìikè, kòo kpààti ò beke ke dò: A yē mba?

¹⁷ Kòò dò: Okpààti a do béimmu kényú ti Yiè nKuyie nyètìrì ke dò, n kóo dapàà nweè yóó naá nhokpààti a kó difōnkúò, kékari a kpààtikàri.

¹⁸ N né bo ke yo kè bè tu Adonniya weè naá nhokpààti bá a í yé.

¹⁹ Ò ānné dibanni ndi ke kùò inààke péu nè iwūš ìì ā mekùò nnè ipe, ke yu a kóo bedapàmbè bēmou nè ikuś nìùti Abiataa nè behāāpòmbè kóo kótì Soabu, ò me nyí yu a kóo dapàà nSodomō.

20 Okpààti, Isidayεεribε βεμου da kémmúmu a bo bè nàkémè wèè yóó sɔɔté a kpàti.

21 Kε μεε δακε a bo kú diì m̀nni bè bo ti wénté beyεibe mí nnè m birε.

22 Kε Batisebaa nkpaá με nnáánnè okpààti, kε Natã tuokoo.

23 Kε bèε náké okpààti κε δò: Natã k̀tení. Kε Natã taroo kénínkú késĩnnó okpààti ìikè,

24 kóò beke κε δò: Okpààti, f̀s̀s̀ yε nhAdonniyaa naá nhokpààti kékari a kpààtikàràà?

25 Ò k̀temu yíe nDokεedi binte borè, κε ānné dibanni dieri, κε k̀uò inààke péu nè yεnaadabe yèè ā mek̀uò nnè ipe, κε yu a kó bedap̀ambè βεμου nè behããp̀ambè kó bekótíbè nè ikuó niùti Abiataa. Βεμου kε bè wε nke yo nke ỳs̀ mmenaa nke pĩεk̀u κε tú: Okpààti Adonniya mbo sãã!

26 Ò με nyí yu ikuó niùti Sadaki nè Yeoyada birε Bennaya, bá a birε Sodomɔ nè mí m mómumu.

27 Okpààti f̀s̀s̀ yie nke tãáté wèè yóó sɔɔté a kpàti, bá a í ti náké tínti a kó betɔmbàà?

Dafiti tãátémè wèè yóó sɔɔté o kpàti

28 De m̀nni k̀oo kpààti Dafiti duó nkε bèε yúni Batisebaa k̀oo wεtení kécómmó okpààti ìikè.

29 K̀oo kpààti béi nke δò: Ti Yiε nkuyie mbomu! M béimmu κε yu ku ỳtiri, kuù do n deεté m bo diì m̀nni meháárímè miεke.

30 M béimmu κε tú n yóó d̀oómu yíe n da d̀óunnè diì niù, κε tú a birε Sodomɔ bo sɔɔté n kpàti kékari n kpààtikàri.

31 Kε Batisebaa nínkóo késĩnnó okpààti ìikè kébéi nke δò: Okpààti, mbo sãã!

32 De kó difōnkúò kòo kpààti Dafitii duó nkè bèè yúnì ikuó nìùtì Sadōki nè ti Yiè nKuyie mpāānāāntì nāāntò Natāā, nè Yeoyadaa bire Bennaya kè bèè tuōkení.

33 Kòo bèè nàké ke dò: Túóténè nh āāpòmbè bèè n kraánè kè dí kōte kédee m bire Sodomō sāmmarímú kóò kōtennè Kiyōō.

34 Kè ikuó nìùtì Sadōki nè ti Yiè nKuyie mpāānāāntì nāāntò Natāā, kè bèè ò cóú mmekùò nkóò cāñné, kòò ntú Isidayeeriibe kóo kpààti. Kè bèè dèè dí eé ditāteheù kéhuu ke dò: Okpààti Sodomō mbo sáà!

35 De kó difōnkúò kè di ò tūnne kékonni dihèi, kòo kari n kpààtikari, weè yóó sōtè n kpàti, n we ntāātè kòò bo mbaké Isidayeeriibe bemou nè Sudaa kōbe.

36 Kè Bennaya ténnè okpààti ke dò: Okpààti, dè wennimu mediè, ti Yiè nKuyie nha tū nkù kuù bēi nnè a kó dinùù mieke.

37 Kù do da bonè mèè botí, kù mme mbonè okpààti Sodomō, kédéúkūnne o kpàti kè tì pēēté fí n yiè nDafiti a kpeti.

Bè pīrímè Sodomō tikpàti

(Wénté 1 Bekpààtibè tōmmú 29:21-25)

38 Kè ikuó nìùtì Sadōki nè ti Yiè nKuyie mpāānāāntì nāāntò Natāā nè Yeyoyadaa bire Bennaya nè Kedetiibe nè Pedesiibe, kè bèè kōte Sodomō borè, kóò dèè nhokpààti kóò sāmmarímú, kóò kōtennè Kiyōō.

39 Kè ikuó nìùtì Sadōkii ta ti Yiè nKuyie ntou kétúóté dinaāyènni ke di cūś mekùò, ké mè cóú nSodomō yuu ñnkè, kóò cāñné kòò bo ntú okpààti.

Ò dèè mèmme kè bèè eé ditātèheù kéhuu ke dò:
Okpààti, Sodoməó mbo sáà!

⁴⁰ Dε kó difōnkúò kè bèè ò tūnne kè bèè wētení diheì. Kè benitibè eu itāri kè diwèi bè bo mediè nkè bè ùú kè ketenkè sánti.

Adonniya yĩkeme ò do dó kédò ti

⁴¹ Dε mōnni ke sś nhAdonniya nè ò do yu bè kè bè di ke dèè, kékeè kutoweku, kè Soabuu banté ditātèheù dabōnni ke dò: Ba nkó kutoweku dáátí diheì?

⁴² Ò kpaá me nnáá nkè ikuó niùti Abiataa birε Yonnatāā tū̀kení, kè Adonniya dò: A tú onitì mómumu nwe, tanní! N yému ke dò nha ti tōní tináansàti nti.

⁴³ Kòò dò: Àà, m pètinke dó ke da náké okpààti Dafiti tāātémè mme Sodoməó kòò bo səté o kpàti.

⁴⁴ Ò duó nkè ikuó niùti Sadəki nè ti Yiè nKuyie mpāānāantì náantò Natāā nè Yeyoyada birε Bennaya nè Kedetiibe nè Pedesiibe nè okpààti kó tihāāpònti kè bèè dee nSodoməó wenwe okpààti o kóò sāmmarímú koò cíe Kiyōō binte borè.

⁴⁵ Kiyōō binte borè kè ikuó niùti Sadəki nè ti Yiè nKuyie mpāānāantì náantò Natāā kè bè ò còú mmekúò nkoò pī ntikpàti. Ke dèè kè benitibè beməu ò cíenní nè diwèi, di do yo deè kó kutoweku.

⁴⁶ Kòò tū̀kení, ke dàátí ke kàri dikpàatikàri.

⁴⁷ Kòò kpààti tūmbè kàtení ke sántí okpààti Dafiti ke tú: Ti Yiè nKuyie nha tū nkùu déúkūnne Sodoməó kpàti kè tìi pēēté a kpeti do dōmmè, ké ntì cēēnè. Bè yĩ mèmme kòò kpààti sīnnóò o dóú ìnkè,

48 kébéi nke dò, ò sántí o Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù kùù ò duó nwèè yóó sòoté o kpàtì, kòò yà nè o nònfè dè dòòmè.

49 Kè Adonniya kàbèe tì kèè kè be kòntìi aá, kè bèe cíété bemaá bemaá bá wè o kó kupíkù.

50 Kè kufōwaá nhauté Adonniya kòo coké Sadoməwó kékote diwũōtònni borè, kéncommú kèpĩ ndi bàkè.

51 Kè bèe náké Sadoməwó ke dò: Adonniya coké fš nwe ke kòte ke cómmú ke pĩ ndiwũōtònni kó yebàkè, ke náá nkétú ò í iti kàa í pàrikè ke tú a í yóó ò kùw.

52 Kè Sadoməwó bè tēhñé ke dò: Kòò dəori kè dè wenni m báá ò kàáké, kòò me nyí dəori kè dè siè ò dò nkékúmu.

53 Mèmmè kè Sadoməwó tš nkè bèe yúní Adonniya diwũōtònni borè, kòo kətení ke nínkóo okpààti Sadoməwó ìkè. Kòo ò nàké ke dò: Kò nha cšētè.

2

Dafiti dúmmè o tié nsənyi Sadoməwó

1 Dafiti banté dii mònni ò duúnnèmè mukũũ nkéduó nyitié nsənyi o bire Sadoməwó,

2 kòò nàké ke dò: N tšónnè m bo tšñne mèmme ti yembè kó kuce. Túoté tikšnyauti a kòtému.

3 Á ndəori ti Yiè nKuyie nha tũ nkù dómè, á ntũ nku kó kuce, kéntũ nku kuó nè ku tannò, kéntũ nku béi ntì nè ku kuó ì wəri Məyiisi páte mièke. Mèmmè a dəori dè deməu bo nyíemmè.

4 Mèmmè ti Yiè nKuyie mbo dəòmè kù do n nàké tì ke dò: Kàa yaabí dəori n dómè ke tũ n kó kuce nè timómmənti ke n tšñnè be yèmmè meməu, a cšētè báá paà okpààti.

⁵ De kó difǎnkúò a báá yè nYeduya birɛ Soabu n dǎò dè, wèè kùò Isidayɛɛribɛ kó behǎǎpǎmbè iwěĩ yembè bèdè, Nɛɛ birɛ Abunɛɛ nè Yetɛɛ birɛ Amasa. Bè do kari bàmmùù nwe bá mudoò í bo, kòo bè kùò. De kó medǎòrimè dǎnnè ò tɛí mɛyĩ mme n nɛùtì nè n naàkǎnfè. De kó mɛyɛi mbo o yuu ïnkè nke.

⁶ Dǎò mɛciì nha báá ò yóu kòo kóté kékú.

⁷ Á nyé Badisidaii bí nKadaadi èi kǎbe kpéí. N do cokù a kóo kótì Abusadǎmmu kè bèè kǎtení kè n teennè. Nè de kpéí nhá bè dǎò mɛsǎà.

⁸ A múнке báá yè mBensamɛɛ botí kou Kɛdaa birɛ Simeii kpéí mBaudimmu èi kou. N do cooti diì mǎnnì ke kǎri Maannaimmu kè wèè ní nni mbǎmmù kusĩnkù ke tú m bo yà! Ke n wète kénkũntiní kòo kǎtení Suditěě kè n co. N de nhò dǎúnnè dinùù ti Yiè nKuyie nyìkè ke dǎ: M báá ò kùò.

⁹ A tú mɛciì nyiè nwe a bá nhò wùó nhosǎàwè bá ò mɛ nkòtémè, a nyé a bo yĩmè kóò dèite.

*Dafiti kumè kè Sadomǎ nsǎkénè o kpàti
(Wénté 1 Bekpààtibè tǎmmú 29:26-28)*

¹⁰ Kè Dafitii kú kè bèè ò kũnnè o èi Sedisadǎmmu.

¹¹ Ò do baké Isidayɛɛribɛ ke dǎ yɛbie nsipísìndà ndi. Ò do bo Ebunǎ ke dǎ yɛbie nyèyiekè ndi kémbo Sedisadǎmmu ke dǎ yɛbie nsipísìtǎǎti nè yètǎǎti.

¹² Mɛmme kè Sadomǎ sǎoté o cice Dafiti kó tikpàti, kòo kpàtìi dɛuke mɛdiè.

Sadomǎ kùòmè Adonniya

¹³ De mǎnnì kè Adonniyaa, Dafiti pokù Akiti do ò pɛiténè wèè kǎte kényà Batisebaa Sadomǎ yǎ, kòo

ò beke ke dò: A kàtènní kusààkù nku bakaà? Kòò ò tḗnné ke dò: **Ẹ̀**,

¹⁴ kédeè ke dò: M m̀ake tìmatì nti ke bo da náké. Kòò dò: **Béi!**

¹⁵ Kè Adonniya dò: A yému a mómumu, mmú do dómme kédì tikpàtì. Isidayεεribe bεmou do baa mí bo naámme okpàtì. Dè me nyí yie nke mè dòò. Kè n tebite Sodomò weè tì di, tì Yìè nKuyie nkuù me nyé.

¹⁶ N dó a n d̀òò tìmatì nti, a báá yete! Kè Batischebaa dò: **Béi!**

¹⁷ Kè Adonniya dò: N da báámmu, m̀ò okpàtì Sodomò kòò n duó nhAbisaki Sunemmu èi kou kè m puoke, n yèmmè dò nhò báá wè nda yetenè.

¹⁸ Kè Batischebaa dò: Dè wenni, m bo k̀ete ḱyà okpàtì, kòò béinnè a kpéi.

¹⁹ Mèmmè kòò k̀ete ḱyà Sodomò ke bo ò béinnè Adonniya kpéi. Kòò kpàtì Sodomò íté o k̀arì ìnkè kékéténì o bíékè kénínkú késìnnò ḱewéte kékari, kédúò nkè b̀eε d̀úò ndikpààtikàrì teri o bakù you, kòò ỳò kari kòò p̀ènnè,

²⁰ kòò nàké ke dò: N dó ke da m̀òò tìmatì nti sàm̀p̀òrè a báá yete d̀ò! Kòò kpàtì ò tḗnné ke dò: N ỳò m̀ò a dó dè n yí yóó dè nda yetenè.

²¹ Kòò ỳò dò: Tì báá dúò nhAbisaki Sunemmu kou Adonniya kòò puokà?

²² Kè Sodomò ò tḗnné ke dò: Dè ỳime k̀a tu n duó nhAbisaki Sunemmu kou Adonniya kòò puoke? A p̀ankè na nyí nh ò duó ntikpàtì, weè me ntúmè Mpo. Duó nkè nh ò duó ntikpàtì wenwe nè o k̀abe nè ikuó niùtì Abiataa nè behããp̀òmbè kòò kòtì Soabu.

²³ Kè Sodomò parikè nè tì Yìè nKuyie nyètìrì ke dò: Adonniya me ndàátì ke beke tì, kè n yí ò k̀ùò tì

Yiè nKuyie nni mpoté!

²⁴ Nè ti Yiè nKuyie nkùù n kànnè n cice Dafiti kó dikpààtikàri, ke fíí n kpàtì, ke béi nke yí: Tikpàti bo mbo n cīètè sáà. M pàrikèmu nè ku yètìrì ke tú Adonniya bo kú yíe,

²⁵ kètō nYeoyada bire Bennaya kòo ò kùò. Mèmmè Adonniya kumè.

Sadoməo bètimè Abiataa Sedisadəmmu

²⁶ Kòo kpààti Sadoməo náké ikuó niùti Abiataa ke dò: Íté die nkékò nhAnatəti a cìe. A dò nkékuəmu. M me nyí dó ke da kuə ke yé fōō do təumè ti Yiè nKuyie ntaummè tou n cice Dafiti kó dimənni, kè di wənné ke ta meháarimè miəke.

²⁷ Mèmmè Sadoməo ò bètimè bá ò ténke í ntú ikuó niùti. De mənni kè dèe dəò ti Yiè nKuyie ndo nàké ti Sidoo èi ke dò ti yóo tuəkení Edii cīètè.

Sadoməo kùəmè Soabu

²⁸ Kè Soabuu keè tìi tūəkení Adonniya nè Abiataa kécoké kéta ti Yiè nKuyie ntaummè tou kéncomú kəpī ndiwūštənni bàkè. Soabu do kómúmu Adonniya nè dimənni, ò me ndo í kómú Abusadəmmu.

²⁹ Kè bèe náké okpààti Sadoməo ke dò: Soabu coké ke kəte ti Yiè nKuyie ntaummè tou ke cómmú kəpī ndiwūštənni bàkè. Kè Sadoməo tō nYeoyada bire Bennaya ke dò: Kəte kóò kùò.

³⁰ Kè Bennaya kəte kénaké Soabu ke dò: Okpààti tu a yənni dende, kòo yete ke dò: N yí yeti! N dó kékú die nde.

Kè Bennaya wəte kénaké okpààti Soabu nàké tì.

³¹ Kòo kpààti dò: Dè wenni, kuə we deborè kéndənnè ò béi nti, kóò kūnné. Kòò kùò bèè nitisààbè báá ti bənté kukúsīnkù, mí nnè n cice cīètè.

³² Nεε birε Abunεε Isidayεεriβε ããpòmbè kóo kótì nè Amasa Sudaa ããpòmbè kóo kótì. Bè do tú benitisaàbè mβε koò pēēté, kòo bè kùò disòrì bá n cice í yé. De kó meyεi mbo do o yuu ìnkè.

³³ Bèε ò bonté kusìnkù wenwe nè o cīētè kòboo sãã. Kè ti Yiè nKuyie nkó mesàà nní mbonè Dafiti nè o yaàbíò ìì yó nsaké o kpàtì sãã.

³⁴ Mεmμε kè Yeoyada birε Bennaya kàτε kòò kùò kè bèε o kūnnè o cīētè. O cīētè do bo dikpàà ndi.

³⁵ De mònñi kòo kpààtìi túóté Bennaya kécónné Soabu fòtìrì kòò mbaké behããpòmbè, kétúóté Sadaki kécónné Abiataa fòtìrì kòò ntú ikuó niùtì.

Sadoməo kùamè Simεii

³⁶ Kè Sadoməo duó nkè bèε yúní Simεii, kòo ò nàké ke dò: Maá a cīētè Sedisadεmmu kέmbo, a báá yè kéntú a bo kàτε dεmarè.

³⁷ Kàa yè diyie marì ke sènté kukó nSetinəo a nyé ke dò nha kumu, dè με mbá ntú n kpεti, nè a yuu ndi.

³⁸ Kè Simεii dò: Dè wenni okpààtì, n yóó dəòmu a béi ntì. Mεmμε kè Simεii mbo Sedisadεmmu kέmonte.

³⁹ Yεbie nyètããtì kó difōnkúò kòo kó tidaatì matì tidétìi coké, kέkàτε Maaka birε Akiisi Kati kóo kpààtì borè. Kè bèε náké Simεii ke dò: A daatì bo Kati nwe.

⁴⁰ Kòo deke o sãmmarímú kέkàτε Kati, kécəuté o daatì Akiisi borè, kέwετε kέkònné Sedisadεmmu.

⁴¹ Kè bèε náké okpààtì Sadoməo ke dò: Simεii kàτε Kati ke wετε ke kò nSedisadεmmu.

⁴² Kòo duó nkè bèε ò yúní kòo ò nàké ke dò: N sòò duó nkàa parìkè ti Yiè nKuyie nyìikè ke dò: A í yètì

dihèi, kè n da náké ke dò: Kàa yè bá ke kòte kupíkù makù, a kumu. Kàa dò: **Ξξ**, a kèèmu.

⁴³ Dè yíme kàa né í pī nha dǎúnnè dīi nùu ti Yiè nKuyie? Dè dǎmmè kàa yete n sòò da nàké dīi nùu?

⁴⁴ Kòo yíé kénáké Simèii ke dò: A mómumu nha yému, a yèmmè da náámmu meyei nha dǎò mè n cice Dafiti, mèè do a yuu ìnkè,

⁴⁵ ti Yiè nKuyie mme nyó nni ndǎorimu mesàà nkè Dafiti kpàtì nfííkú sǎà.

⁴⁶ Mèmmè okpààtì dúómmè kè Yeoyada bire Bennaya denne Simèii kóò kùò.

De mǎnni kè Sadomǎo kpàtì né dǎke fííkú.

3

Sadomǎo puokemè Esibiti kóo kpàtì kóo sapàà

¹ Kòo kpàtì Sadomǎo puoke Esibiti kóo kpàtì kóo sapàà, nnè okpààtì kè bèe mǎote metaummè, kè Sadomǎo konnènní o pokù Dafiti eì Sedisadèmmu, kémbaanè ò bo maámmè o kó tekpààtìcǐètè nè ti Yiè nKuyie nkpete, kémaánè kuduotí kéfité Sedisadèmmu.

² De kó dimǎnni bè do feu iwũò ti Yiè nKuyie nyetǎrè ìnkè nke yetǎrè borè. Ke yé bè mu ndo í maámè tecǐètè ti Yiè nKuyie nkpete.

³ Kè Sadomǎo ndó ti Yiè nKuyie nkéntū nho cice Dafiti do nàké tì, ke né nkpaá feu iwũò ti Yiè nKuyie nyetǎrè ìnkè kó yetǎrè ke tuǎnnè tihúúntì.

Sadomǎo mǎomè ti Yiè nKuyie mmecii

(Wénté 2 Bekpààtìbè tǎmmú 1:2-13)

⁴ Diyìè marì kòo kpààtì Sadomǎo kòte Kabaòò ke bo fíé iwũò ti Yiè nKuyie. Diwũòtǎnni didierì do ke

mbo kòo fié iwũḥ ti Yiè nKuyie ntekəupíítè (1000) kétuə nde ìnkè.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie nkətení Kabaḥḥ Sodoməə borè keyènkè. Kòò béinnè tidəuñtì miεke ke dò: M məə a dó dè kè n dè nda pā.

⁶ Kè Sodoməə dò: N Yiè nKuyie, a dḥḥmu a kóo tḥñtì n cice Dafiti mesàà nke yé ò do tūmmè a kó kuce nè timómman̄nti, ke dḥəri dèè wenni kòo borime síé. Kàa ò dḥḥ mesàà nke duó nkòo bí kó dèmarè kəri yie nho kpààtikàri ìnkè.

⁷ Ti Yiè nKuyie nfḥḥ n dḥḥ okpààtì kè ñ sḥətè n cice Dafiti kpàtì. M me nkpaá tú odapàà nwe, n yí yé m bo niité mèè botí benitibè.

⁸ Nte mí nke dò nkéniité a nìtibè a tḥāātè bè kè bè sū, ke í dò nkékaa nkédeè.

⁹ N Yiè nKuyie duó mí nha kóo tḥñtì meciì kè n na kèniité a nìtibè, kèna kémbaàtì meyei nnè mesàà, kè dè í dò mmemme we mbo na kèniité a nìtibè, kunitisūkù kuu.

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie mpénsirì Sodoməə kù mḥḥ tì,

¹¹ kòò nàké ke dò: A í me mməəmè a fḥmmu bo mḥntemè, a me nyí mḥḥ tikpàtì yoo a dootitəbè bo kúmè, ke m mḥḥ meciì, ke bo na kémbekùnè n nìtibè,

¹² n yóó da duóm̄mu a m mḥḥ dè, meyèmmè nè meciì nhòmə̀u mu nyí dè mḥḥte, òmḥu me nyí kpaá ke bo dè mḥḥte.

¹³ M bo da pānè a í m mḥḥ dè, n yóó da duóm̄mu tikpàtì mēdiè nkàa yètìrì ncéè, képḥḥtè bekpààtibè bēməu.

¹⁴ Kàa tū n kó kuce ke dḥəri n kuó nè n tannò dè yèmmè, a cice Dafiti do dḥmmè, m bo duó nkàa fḥmmuu okè.

¹⁵ Kè Sodoməə entení kénsḥ nti Yiè nKuyie nhò béinnè tidəuñtì nti. Kòo konní Sedisadēmmu,

kékòte ti Yiè nKuyie ntaummè tɔu borè, kékííe iwũḽ Kuyie nkétuḽ nké kù fié metaummè kpeyi, kényú o tũmbè ké bè ànné dibanni.

Sadomḽ bekémè meciì nkó tibeénti

16 Diyiè mari kè benitipòbè mabè bèdébè bèè dɔuti dɔutinè benitidaabèe katení okpààti Sadomḽ borè.

17 Kòo ketiwè dò: Okpààti n da báámmu kénté kékeè n dó ké da náké tì. Mí nnè onitipòkù yie ntũ bo tecièté tidé, kè m peité m bire.

18 Kè dè màke ye we yètããti kòo peité o kperε. Ti me mbo tecièté tidé ndi, otɔu mɔu í dè bo.

19 Keyènkè m̀nni kòò duḽ ke yàke o bire kè dè ku.

20 Kòò itè kè n kraá duḽ, kòò t̀óté m bire ke dɔú nho kó didúu ke t̀óténí o kperε dèè ku ke dɔu m borè.

21 Kè nh èntení dikũnweñni ke bo yãã m bire, ke ś ndè ku. Kè dè wenke kè n dè wènté mesàà nke ś n kperε dake.

22 Kòò nitipòkù t̀u dò: Ò sóummu mũ kperε f̀u, o kperε deè ku.

Kòò t̀u dò: Bitì! N kperε deè f̀u, a kperε deè ku.

Kè bè ñnei okpààti Sadomḽ ìlkè.

23 De m̀nni kòo kpààti Sadomḽ dò: Yie nhḽḽ mè nyĩmè: Mũ kperε f̀u kàa kperε deè ku. Kòò t̀u dò: Mũ kperε f̀u, kàa kperε deè ku. Ti yóó yàmu.

24 Túóténni disìè! Kè bèe di t̀óténí.

25 Kòò dò: Yaténè debire dèè f̀u! Kéduḽ nwe nnitipòkù diyari otɔu díteri.

26 Kè mesémmèe pĩ ndebire dèè f̀u de yḽ kòò dò: Okpààti n da báámmu! Báá kuḽnè debire, duḽnnè we de kè dè nf̀u. Kòò nitipòkù t̀u yie tú: Yaténè de kè tí paà tidé.

27 De m̀nni k̀o kp̀ati d̀: Báá kuonè debire, duónnè de onitipòkù ketiwè de ỳ we ntú.

28 Kè Isidayeeribe bemou keè Sodomoo beké m̀è botí de k̀o tibeénti, k̀o depe, k̀ebanté ti Yiè nKuyie nkuu ò duóm̀mè mecii nkòò beké de k̀o tibeénti.

4

Bèè tu bekótibè Sodomoo kp̀ati mieke

1 K̀o kp̀ati Sodomoo mbaké Isidayeeribe bemou.

2 Nte bèè do ni o kp̀ati mieke be ỳtè: Sadoki bire Asadia, weè do tú ikuó niùti.

3 Kè Sisaa bí Ediodefu nè Aiya, kè bè ntú bepátíwãàbè. Kè Aidudi bire Yoyafati ntú dikp̀atitõnni.

4 Kè Yeyoyada bire Bennaya mbaké behããpòmbè. Sadoki nè Abiataa kè bè ntú ikuó niùbè.

5 Kè Natãã bire Asadia mbaké kùmàndáàbè. Kè Natãã bire terè Sabudi ntú ikuó niùti, okp̀ati népo, wèè ò duò nyitié.

6 Kè Aisaa mbaké okp̀ati c̀t̀t̀ mieke. Kè Abuda bire Adonnidammu baké muheikèntõmmú.

7 Sodomoo do m̀ke kùmàndáàbè tepítè nè bèdébè ndi o kp̀atiyuu mieke, kè beè nte bè bo nduóm̀mè tidiiti okp̀ati nè o c̀t̀t̀ temou, bá wèè kùmàndáà kòò ní nte otãnkù òm̀áà dibenni mieke ò bo nduóm̀mè okp̀ati nè o c̀t̀t̀ k̀obe tidiiti.

8 Nte de k̀o kùmàndáàbè ỳtè: Uuri bire deè do te Efadaimmu tempè nyetãrè ñnkè.

9 Kè Dekeri bire nte Makaa tempè nè Sadibimmu k̀oku nè Beti-Semesi k̀oku nè Edonni Beti-Ananni k̀oku.

10 Kè Eseti birɛ nte Adiboti Sokoo tempɛ nnè Efɛɛ kó ketenkè kemou.

11 Kè Abinnadabu birɛ nte Doo tempɛ nyetãrè koku, képuoke Sodomoo birɛ Tafati.

12 Kè Aidudi birɛ Baana nte Tanaki èi nè Mekidoo kperi nè Beti-Seanni kó kutempɛ nkumou kùù tókénè Seditanni Sidedeedi bakù cãnkú kétuòkenè Abedi-Meodaa nè Yokindeammu.

13 Kè Kebɛɛ birɛ nte Damoti èi dùì bo Kadaadi tempɛ nnè Yaii Manansee birɛ kó sihekési, kè weè nte Adikabu Basãã tempɛ, nde kó kutempɛ ndo moke yehékè sipísikuò ndi kè iduotí yè fité kè yecàkè kpetí kè páké nè disoowũò kó imátidèí.

14 Kè Ido birɛ Ainnadabu nte Maannaimmu tempɛ.

15 Kè Ayimasi nte Nefutadii tempɛ. Ò múnke do po Sodomoo kóo sapàà nwe, kòo yètìrì tu Basimati.

16 Kè Usaii birɛ Baana nte Aseɛ tempɛ nnè Beadoti èi.

17 Kè Paduyaa Yosafati birɛ nte Isakaa tempɛ.

18 Kè Edaa birɛ Simèii nte Bensamɛɛ tempɛ.

19 Kè Uudi birɛ Kebɛɛ nte Kadaadi tempɛ nnè Aməriibe kpààti Sionni èi nè Basãã kɔbe kpààti Ōku kperi. Kè kùmàndáà diewè mbo òmáà wèè baké de kó yehékè tepíítè nè yèdéè.

20 Sudaa kɔbe nè Isidayɛɛribɛ bè do sũ ke dònne dàméèrì nùù kó mubirímú mmu ke moke ke yo nke yõ nkè dè bè naati.

5

1 Sodomoo weè do baké kukó ndiekù Efadati kó yekpààtiyò yemou kén̄tò kétuòkenè Fidisitèèbe tenkè Esibiti kó kutempɛ mmànkú. Kè de kó yekpààtiyò yemouu ò bòúté, ké nhò yietì dàmpòò.

² Kè bè ndò nké nhò duò mbá dìi yìè muyuo mmùù nàa nke í yàkè mesàà ncidóòbè sikòupísìwei (9000), mùù yàkè mesàà ncidóòbè tekòupírípítè nè sikòupísìni (18000),

³ yenaadakè bè soó nyè ke yè duò ntidisààti tepítè, cénkoo kpeye sipísídé, ipe tekòutè (100). Bè í kàannè iwũò tei, siwei iwauri nè iperí nè sikoó bè soó nsì ke sì duò ntidisààti.

⁴ Sodomò weè do baké diyìè yìèní kè, kubakù cànku bíékè kó kutempè nkumòu kétúóté Tifisaa kétuòkenè Kasaa, kè de kó bekpààtibè bemòu ò bòúté. Mudoò í mbo be cuokè wenwe nè yehékè yèè ò tàkénè, kè bè mbo kè dè bè naati.

⁵ Sodomò kpàti bie mmieke Sudaa kòbe nè Isidayeribe kè bè mbo bá bè í yìèkù be tenkè kemòu mieke. Bá wè kòo fiiku o tie mbè tu dè fínyĩ nè fikié.

⁶ Sodomò do mòke sisèĩ nè si dèèbè tekòupírípítè nè sikòupísídé ndi (12000) nè yetuo sisèĩ sikòupísìndà bo na ke ta yè (4000).

⁷ Kùmàndáàbè bè tãáté bè kè bè bo nhò duò ntidiiti bá wè otànkù òmáà òmáà dibenni mieke, kè bè ndake kè ntì nhò duò mbá dèmarè í nhò dónnì, wenwe nè o népobè,

⁸ ké nhò touní sisèĩ kó tidiiti nè timútì o sèĩ kpéi nnè inààke ìì dùò, kè bè ndè touní bá wè o kó mēffè nnè dè dò nkémàmè.

Ti Yiè nKuyie ndo duómme Sodomò mecii

⁹ Ti Yiè nKuyie ndo duó nSodomò mèè yèmmè nè mecii nde do í sénní, kòo nyé kè dè sũ ke dònne dàmmèrì kó mubirímú.

¹⁰ Sodomò cii ndo pèètèmu diyìè yìèní kèè bíékè kòbe kó mecii nyembè nè Esibiti kòbe bemòu kòmè.

11 Ò do pēnkùmu benìtibè bemou meciì, nkémpēnkùnè Etāā mómmuə nhEdaasi èi kou, kémpēnkù meciì mMaodii kó ibí, Emaa nè Kadikəədi nè Dadidaa. Nè de kpéí nkòo yètìrìi feité yehékè yemou mieke yèè bè fité.

12 Kòo ānné yekotinò sikəupísitàāti (3000) iyie tekəupíítè nè ìnùmmù (1005).

13 Kòo náké detie nkpéí, kétúóté detie ndierè Dimaa kperε, kétaunnè tifāpèùti tìi yè imarí ìnkè, kénáké tiwanwanti itààke ìnàà kpeti kpéí nè sinəə nè debambaànnè nè siyĩ.

14 Kè benìtibè nyiitiní ibotí imou mieke ke kərìní ke bo keè meciì nkó tináàntì Sadoṃəə nàá ntì. Kè bekpààtibè bemou keè o kpéí kéntũḡnní benìtibè kè bè kərìní ke yo o nààntì.

*Sadoṃəə bàátímè ti Yiè nKuyie nɕĩètè marimù
(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 2:2-15)*

15 Idammu Tiiri kóo kpààti do ɔ ndápúnèmu Dafiti. Ò kèè dìi m̀ònnì bè p̄ĩmmè Sadoṃəə tikpàti kòo bo səəté o cice Dafiti kpàti kédeite benìtibè kət̄ɔ nkè bè bo ò d̄əu nSadoṃəə.

16 Kè Sadoṃəə múnkεε t̄ɔ nkè bè bo ò nàké ke d̀ò:

17 A yému ke d̀ò n cice Dafiti do í na nè o dootitə̀bè kémaá ti Yiè nKuyie nɕĩètè. Kè kù me nduó nkòò bè na.

18 Di m̀ònnì ti Yiè nKuyie mme nni nhòmpùmmu, dèmarè ténke í n kə̀ónnè.

19 N yèmmè d̀ò ndi m̀ònnì m maámu ti Yiè nKuyie nɕĩètè bè yó nkù bàá ntèè mieke kéndònnè kù do ti nàkémmè n cice Dafiti ke d̀ò: A bire dèè bo səəté a kpàti dèè yó m maá tɕĩètè.

20 N da báámmu duó nkàa kó betōmbè n kōũ Dimaa tārì kó detekperè. N yóó duónkomu n kó betōmbè kè bèe teènnè a kàbe, kàa yí n yietí ìdè a tōmbè, m bè yietí. A yému ke dò mbèmabè í bo n cie bèè nò mmutekōũ ke dōnnè a kàbe Sidonniibe.

21 Kè Idammuu keè de kó tináaàtì kè dèe o narike, kòo sãnte ti Yiè nKuyie nke dò: Ti Yiè nKuyie nyètìrì ndeu kunku kùù duó nDafiti debire dèè cii, kè dè baké kubotí kudiekù Isidayeribe.

22 De kó difōnkùò kètō nkè bèe náké Sodomōo ke dò: Okpààti tu ò keèmu a yē mmù, ke tú ò bo da pã detekperè nè bè tu dè sètìrì a dó dè mmamè.

23 O tōmbè yóó dè cūũnkomu ditārì Dimaa kékatenè dà mèèrì, ké dè bou kètannè dà mèèrì, kè dèe tuòke a dó dè kè bèe dè cūũ kàa dè tuóté. Ò dó tìi yeti tú: A bo nhò duòmmè tidiiti kòo piúnè o cǐtè.

24 Mèmmè kè Idammuu duó nSodomōo detekperè nè bè tu dè sipèrésì, ò dó dè mmamè.

25 Kè Sodomōo me nni nhò duò ntidiiti bá dii benni tónni sikòupísikuò (6000), detie mbè tu dè odifè de kó mekòsààmè dítìribè sikòupísini (8000). Sodomōo do de nhò duò mbá dii benni.

26 Kè ti Yiè nKuyie nduó nSodomōo mecii nkéndonnè kù do tì nhò nàkémè. Kè bè nnaati wenwe nè Idammuu kédòònè betòbè metaummè.

*Sodomōo do pīñné bèè nìtibè muheikèntōmmú
(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 1:18. 2:1, 16-17)*

27 Kè Sodomōo pīnné Isidayeribe sikòupíísitãati (30000) muheikèntōmmú,

28 ké mbè duònkò ditārì Dimaa bá wèè tãnkù benìtibè tekòupííitè (10000). Bá dii tīnni kè di ní dò otãnkù òmáà ditārì Dimaa, bèdébè

teçfîètè. Adonidammu weè do bè baké bè pĩ ndè muhɛikèntōmmú.

²⁹ Bèè te mutòù kè bembɛ mbo sikɔupírísìyiekè (70000). Bèè pùò nyetárè ditàri ìnkè kè bembɛ mbo sikɔupírísìni (80000).

³⁰ Kè né mbúú tí bè do tãáté bè, kè bè mpokoo bèè baké betōmbè, bembɛ do bo sikɔupírísitàāti nè sikɔusitàāti ndi (3300).

³¹ Kòo kpààtì duó nkè bè ndei yetásààyè yèè kpeñni kè yè ncáá nke deυ, bè bo pũúténè yè ti Yiè nKuyie ncîètè.

³² Meròmɛ Sodomɔ kó betōmbè nè Idammu kɔbe nè Bibudo eì kɔbe, bèè yē yetárè tōmmú, kè bè ndɔəri yetárè nè idéi ke dè tūnni ti Yiè nKuyie ncîètè marimù kpéí.

6

Sodomɔ maámè ti Yiè nKuyie ncîètè
(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 3:1-14)

¹ Okpààtì Sodomɔ do yóó keté ti Yiè nKuyie ncîètè mumarimù, kè dè mòke yebie nsikɔusìnàà nè sipísìni ndi nè bè yèmè Esibiti o kpàtì benni naanni, otànkù odéri bè do tú wè Sifi*.

² Sodomɔ do maá ti Yiè nKuyie ntèè cîètè okùmè do bo métìrì sipísitàāti ndi, mepèkùmè métìrì tepíítè, mecómmè métìrì tepíítè nè mènùmmù.

³ Kòo maá kukpánkpánkù bè òṣ ta kù ke né tuòke kudieku diekù, Kuyie ncîètè kòku. Kè de kó

* **6:1 Sifi:** Bè do kaà mmèè botí betààbè nè ti kaàmmè yíe ndè í wē, be kóo tǎnkù sifi berínè tínti kó betààbè onaanwè nè onummuwè de cuokè nke (dínótṣòrì nè tipòòdùtì de cuokè).

kukpánkpánkù okùmè mbo métìrì tɛpíítè, kudieku okùmè bíékè métìrì mènùmmù, kudieku pèkùmè bíékè, métìrì mènùmmù.

⁴ Kòo keú sibòo kéánné simátìdìi,

⁵ kémaá ditou mari kékpeénnè kudieku diekù nè de fũḽ kòku ké kù m̀̀nne mètããti.

⁶ Kè kudieku de fũḽ kòku mmàke mepèkùmè métìrì mèdémè nè dikéè, kè de cuokè kòku màke métìrì mètããti nè dikéè, kutãánkù métìrì mètããti nè dikéè. Ke yé ti Yiè nKuyie ncíètè kó imarí cèè ndo í mamè imòu de fũḽ nè de ìnkè. Femarife mafè do í m̀̀nnè fetefè mecèè nnè de kpéi mbè kpeé nkùù dieku ku kó tipĩmpĩnti í nkáá nKuyie ncíètè kó imarí.

⁷ Bè do d̀̀d̀ yetárè páíi nwe, kédeè ke né na kéketé mumarimù, bè maá dìi m̀̀nni dihenkèrì yoo tetũũtè kó kunampoo í mbo, yoo timátì kó kutōnnenkù tekù makù.

⁸ Ditou dìi kpeké defũḽ kó kudieku kó dibòrì do bo Kuyie ncíètè bakù cànkù nku. Kè yedetisàkè bo ku mieke yèè dèkùnè kudérìkù, ke pèètè ke t̀̀ðke kutãánkù.

⁹ Bè maá dìi m̀̀nni kédeè, kè Sodomò t̀̀ m̀̀nne nè detekperè kó imundéi nè de kó tidabesiti.

¹⁰ Bè do maá dìi tou kékpeénnè ti Yiè nKuyie ncíètè ké dì m̀̀mmu késó ntidieti, bá kùù dieku kè ku cómmè mbo métìrì mèdémè nè dikéè, kè bèè t̀̀ m̀̀nne nè detekperè kó imundéi, kétaunnè ti Yíé nKuyie ncíètè.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Sodomò ke d̀̀:

¹² A mè nni mmaámè t̀̀cíètè, kàa tũ n kuó ke d̀̀ori n da nàké t̀̀ ke dake ke yíé n tannò yemòu, m bo da

dòò n do nàké tì a cice Dafiti a kpéí.

¹³ M bo mbo n kòbe Isidayeribe cuokè, m báá bè yóu.

Bè sàrimè ti Yiè nKuyie ncīètè te miεke

¹⁴ Sadoṃṃṃ maá dìi m̀nǹǹǹ ti Yiè nKuyie ncīètè kédeè,

¹⁵ kécónné detekperè kó tidabεeti kè deè ntú kumarí, de miεke ketenkè kētuokenè tim̀mm̀nt̀i, kédeè kénεé ndetekperè bè tu dè sìp̀érés̀i de kó tidabεeti ketenkè,

¹⁶ kédínné detekperè kó tidabεeti de miεke kó kufáá nkè ku okùmè r̀bo mét̀ir̀i t̀p̀r̀íít̀è kè bèε kù d̀ari tidaabεeti de fũḍ̀ nè de ìnkè. De kó kufáá nku bè do t̀m̀m̀ è ikuó nent̀i dieku.

¹⁷ Bè do toté kutemp̀ièt̀i kédeè, kè kùu dieku nkpaá ku okùmè do bo mét̀ir̀i sip̀isidé ndi.

¹⁸ Kè bèε kù d̀ari tidabεeti, kékerí tifènt̀i ti ìnkè, kè t̀i ndònnè yeyaà nnè ye p̀óó, t̀i do d̀ari kufáá nkumou ndi bá kumarí í nfeí.

¹⁹ Kè bèε dòò kètũntε kufáá nkè kù wènk̀unnε kètannè ti Yiè nKuyie ntaummè t̀ou.

²⁰⁻²¹ De kó kufáá mp̀èk̀ùm̀è do bo mét̀ir̀i t̀p̀r̀íít̀è nte, meokùmè meè máà, mecóm̀m̀è meè máà, kè bèε kù d̀ari mesṃṃ nsààm̀è, kéd̀òò diwũḍ̀t̀ònǹi nè detekperè kó ideí, ké dì d̀ari mesṃṃ nsààm̀è, kéd̀òò isṃṃwẽĩ ke núnne ikuó nent̀i dieku kó dibòr̀i.

²² Mem̀m̀ε bè do d̀arimè ti Yiè nKuyie ncīètè t̀em̀ou mesṃṃ, t̀em̀ou pái pái nè diwũḍ̀t̀ònǹi dìi bo kufáá mbòr̀i.

²³ De kó dif̀nkuó kécíéké odif̀iè, dikpáà kou kó ideí sitenkaaǹi, kè sì ndò mbeĩnk̀emb̀ar̀ibè, kè sì okùmè mbo mét̀ir̀i m̀eǹùmm̀ù.

24 Kè tetetìtè fièti okùmè mbo bá kù métìrì mèdémè nè dikéè, kè ì wēnné ì mbo métìrì mènùmmù.

25 Kè tetetè kó ifièti okùmè múnke mme mmà, meokùmè mèmáà mepèkùmè mèmáà.

26 Sidé kè si okùmè mma ke bo métìrì mènùmmù.

27 Kòo sì tanné kufáá nkécónné de cuokè kè tiè nkó kufièti nkáá nkummarí, kè tetetè kòku nkáá nkutèkù kè ì kàtení ke maa de cuokè

28 kòo sì dàri mesəə.

29 Ti Yiè nKuyie ncīètè kó tidieti tidé miεεε, kédəə tifènti kè de kó tifènti ndònnè tipuonti nè mutepóó mmù tite.

30 Kòo dari mesəə nfεcàrìfè ti Yiè nKuyie ncīètè dieti tidé, kuketikù nè kufáá.

31 Kè bèε dəə dicàù dìi kpetírí mèdémè ke bo kpetínné ti Yiè nKuyie ntaummè təu bo kùù dieku, ké dì dònnè detie mbè tu dè odifè dikpáà kou kó tidabεeti, kédəə tidabεeti tii pīnnè dicàù kè ti pèkùmè mmànnè bè bo yarímè kudieku kó kumarí mènùmmù diyari dimáà kó mεcēē.

32 Kè bèε cíéké tifènti yεcàkè yédé kó tidabεeti ìnkè, kè ti ndònnè beīnkèmbàribè nè tipuonti nè mutepóó mmù tite, kédeε kòò dè dàri mesəə.

33 Ke múnkeε dari kudieku kó dicàù nè ìi déi maa. Kè dì kó tidabεeti tii dì pīnnè, kè tinti kó mepèkùmè mmànnè bè bo yarímè kudieku kó kumarí mènàà diyari dimáà kó mεcēē.

34 Kè de kó yεcàkè ntú idéi bè tu ì siperésì ì kó tidabεeti, kè bèε yè dəə kè yè ntau nyédéé yédéé bá kùù píkù, ké yè pīnnénè yεcaube kè yè nyè fiinko.

35 Kè bèε cíéké de kó yεcàkè ìnkè tifènti kè ti ndònnè beīnkèmbàribè nè tipuonti nè mutepóó

mmùù tìtè. Kòo dè dàri mesò.

³⁶ De kó difōnkúò kémaá kuduotí káfii nKuyie nciētè, ké kù maánè yetárè dieyè, kè yè ndóké inaú itāāti ke sàké sàké yetòbè ìnkè, kédeè kécónné detekperè kó tidabētì ye ìnkè.

³⁷ Sodomò kpàti benni dinaanni mieke do nke, otànkù bè tu wè Sifi† o mieke, bè pūūtémè ti Yiè nKuyie nciētè.

³⁸ O kpàti benni tepíítè nè òmáà mieke, de kó dibenni otànkù oniínwè bè tu wè Buudi, ké tè dèè tēmou páíí ti Yiè nKuyie ndo bè nàké ke dò tè ndòmmè.

Bè do tè maá ke dò yebie nyèyiekè ndi.

7

Sodomò maámè okpàati cīētè

¹ Kè Sodomò maá tekpààticīētè, ké ntè maá ke dò yebie ntepiítè nè yetāāti ke né na ké tè dèè tēmou páíí,

²⁻³ kémaá kudieku kè ku okùmè mbo métìrì sipísìnùmmù, mepēkùmè métìrì sipísidé nè mènùmmù, mecómmè métìrì tepíítè nè mènùmmù.

Ò do cònné Dimaa kó detekperè kó yesānkè nye ké yè dós nyinaú ìnàà, kápánné de kó yesānkè ìnkè detekperè kó imundéi sipísìnàà nè ìnùmmù, bá kùù cuó tepíítè nè ìnùmmù. Ì do pīñnè timùmmùntì. Dèè do te kè bèè kù yu ke dò: Dimaa túúkù.

† **6:37 Sifi:** Wenté 6:1 nè tì wènkùnne defūò de kóo tánkù kpéí.

6:38 Buudi: Bè do kaà mmèè botí be kó betāābè nè ti kaammè dè í wè, bè kóo tánkù Buudi berínè ti kó betāābè opíínwè nè tepíítè nè oketiwè de cuokè nke (tipeèntì nè diyosèè de cuokè).

4 Kè sibòo mbo tipî̀tì timou icuó ìtããti ìtããti ke wetí sitòbè.

5 De kó sibòo kó tidabεεtì tìi yè pñ̀nè kè ti okùmè mma tipî̀tì tidé, kè tì tãnké bá dìi càù kè dìi wetí diterì yèdéè yèdéè kuce mètããti.

6 De kó difõnkúò kécónné kudieku tekù yεsã̀nkè kémunne, kè ku okùmè mbo métìrì sipísidé nè mènùmmù, mepèkùmè métìrì tepíítè nè mènùmmù, kòo keuté dibòrì dièrì kéãnné kuhãnhãnkù ké kù còúténè yεsã̀nkè.

7 Kòo ãnné dikpààtikàrì kó kudieku ò yó nkari dè ke bekù, kécónné Dimaa kó detekperè kó tidabεεtì kédínné kumarí, kékété ketenkè kētuokenè timùmmùntì.

8 Sodomao o mómmuao nhò yó nhã tètè cǐtètè tentε do cǎ́á ntemáà borè ndε, tè do í wẽnné kubeéndieku. Sì né do maá kéndòmmu sidé.

De kó difõnkúò kòo maá o pokù Esibiti kóo kpààti kóo sapàà nho kpetε kè tè mme ndò.

9 De kó sicéĩ simou bè sì maánè yetásààyè nyε yedieyè, bè ciéké yè, ke yè kèké ke εnne ye pñ̀tì tidé. Kè bèε ye mpũ̀ténè, ke ye ndeènè, ké ye mmaánè kuduotí kùù fité tεcǐtètè.

10 Dipũ̀ móm̃m̃nni dii, bè do di pũ̀ténè yetásààyè nyε yedieyè, yèè okùmè bo métìrì mènàà yoo mènùmmù.

11 Kè bèε deè késóó nyetásààyè, bè benné yè kè yè mà, kédeè kécónné ye ñnkè Dimaa kó detekperè kó yεsã̀nkè.

12 Kuduotí kùù fité tεcǐtètè ku kó yetárè do bo icuó nyitàãti ndi, ke sòké yetòbè ñnkè. Nè

Dimaa kó detekperè kó tidabæti, kucuo nkùmáà. Kéndònnè kuduotí ti Yiè nKuyie ncĕtè kòku nè de kó kuhànhànkù.

*Bè do duó mmùù tōmmú Idammu
(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 2:12-13)*

¹³⁻¹⁴ Onìti mǎu weè do bo Tiiri, kòo yètìrì tu Idammu, kòo cice tú de kó dihei kou, kòo yǎ tú Nefutadii kó kuwuo nkou ke tú okúpokù. Kòò cii ke nǎ nke máátí demǎu nè disǎwũḏ. Kòò kpààti Sodomǎ duó nkè bèe ò yúní, kòò duó nkòò bo dǎò disǎwũḏ kó tinentì timǎu.

*Bè dǎòmè disǎwũḏ kó yesǎnkè
(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 3:15-17)*

¹⁵ Mēmme ò yìemmè disǎwũḏ kéuté kè dèe náá nyesǎnkè yèdèè, kè òmari kó meokùmè mbo métìrì mēwei kè di cĕékù bo métìrì mèkuò.

¹⁶ Kòò dǎò kéuté kè dèe náá disǎwũḏ kó yeteitiyè yèdéyè ké yè òò nyesǎnkè yómmè, kè de kó yeteitiyè okùmè mbo métìrì mèdémè nè dikéè bá dì.

¹⁷ De kó difǎnkúò kòò dǎò disǎwũḏ kó mēfīmme ké mè sèu mmetēmè, bá dìi teitirì ìnkè mèyiekè mèyiekè.

¹⁸ Kòò seu nde kó yeteitiyè disǎwũḏ icuó ìdèi kéfité kè dè ndònnè yetebe bè tu yè kèdènáti.

¹⁹ Kòò yíe sǎò nde kó yeteitiyè yómmè yeteyè kè yè ndònnè mutepóó mbè tu mù dísi kè ye okùmè mbo métìrì mèdémè.

²⁰ De kó yeteitiyè mēfīmme sèu yèè ìnkè, kédǎò kè dè ndò nyebìè nkéfité. Kè bèe yè kpē ndisǎwũḏ kéfité kè dè ndò nyetebe bè tu yè kèdènáti, kémbò sikǎusidé bá kùù cuó ìnkè.

21 Kòo deè ké yè cònné ti Yiè nKuyie ncfètè kó kuhànhànkù ìkè, dii nkubakù yóu diteri kucàнку, kényú kuyóu kperi ke dò: Ti Yiè nKuyie nkpénkùngo, kényú kucàнку kperi ke dò: Ti Yiè nKuyie ntu muwērímú.

22 Kòo sòó dii teitirì ìnkè yeteitiyè teyè kè yè ndò mmutepóó. Μεμμε βè dèèmè yesànkè kó mutōmmú.

*Bè dòòmè disəwũḏ kó kunankú
(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 4:2-5)*

23 Kè Idammuu dònè disəwũḏ kunankú pēkùkù makù, kè ku pēkùmè mbo métirì mènùmmù, məcómmè métirì mèdémè nè dikéè. Kàa bo kù benné kéfité dè mbo métirì tepíítè nè mènùmmù.

24 Kè bèe kpē nde kó kunankú biè nkéfité, kè dè ndò nyeyàà, kémbò bá wèè métirì miēke sipísidé, métiribè tepíítè nè bènùmmù bembē miēke, de kó kunankú nè de kó yeyàà mbè do dè wēnné kéuténè dii səwũḏ mǎá ndi.

25 Kòo di ndòònè inààke tepíítè nè ìdèi, ké ì cònné kè itāāti nwetí kubakù yóu bíékè, kè itāāti wetí diyiè yìèní kèè bíékè kè itāāti wetí kubakù cǎnku, kè itāāti wetí diyiè taà kèè bíékè, kè i fò bíékè mǎá de cuokè. Kè bèe cōnné de kó kunankú i ìnkè.

26 Kè ku biè ncéékù mǎnnè tenòùtè kó mepēkùmè, ke yaa nke dò mmutepóó. Kè bèe anté ku biè nfebòòfè kpēye kōme, kàa kù píe mmenie, mè mbo dítiribè sīkəupíísini (80000).

Bè dòònèmè disəwũḏ sīkparìnaasēī nè si bə

27 Kòo dànnè disɔɔwũḽ sinaasēī tēpíitè, bá tē kè tē mməke meokùmè métìrì mēdémè. Kè mepēkùmè mme mma, mēcómmè métìrì òmáà nè dikéè.

28 Bè do sì dḽḽ kēmunnènè disɔɔwũḽ ndi, kētōnné ipààti.

29 Kè bèè dè kpē ndisɔɔwũḽ kè dè ndò nyecìrìcìrè nè inààkè nè bēīnkèmbàribè. Dè kó denennè detāāti dende bá dè kè dè fũḽ mməke ditàrì, kè bèè sì cātínné tisāti dè īnkè nè dè fũḽ.

30 Bá tēè naasāntè kè tē mməke yecēētiyè yènàà nè yebàkè yèè pīīnnè imànkè inàà bè dḽḽnè yè disɔɔwũḽ, kumátidóu pīīnnè yèè cēētiyè kè dè wē nke uté ke tú disɔɔwũḽ máà.

31 Kè cōnnè dēmarè tē miēke kè dè ntōnkè ke tē dōnnè, ke tē sēnté métìrì kó dikéè, kè bèè cirime dè nùù bè ní bo na mēè kpéí nkétò dèè dò ncìrìcìrì kè di pēkùmè mbo sāntimétìrì sipísìyiekè nè mènùmmù kè bèè dè kerí.

32 Kè dè kó yecēētiyè yènàà mbo tenaasāntè fũḽ. Kumátidóu kùù yè pīīnnè kè kù tàunè tenaasāntè, kè tē cēētiyè cōmmè mbo bá dì sāntimétìrì sipísìyiekè nè mènùmmù.

33 Bè do yè dḽḽ kè yè ndōnnè tekpàrìnaasāntè kpēyē ò ndōmmè mme, kè dè nwē nde kó ticēētiti nè dè kó idabí nè dè kó yedó idabí tũḽ yè kè dè wē nke uté disɔɔwũḽ máà.

34 Yebàkè yènàà imànkè kpēyē ke dè wēnnénè tenaasāntè ke uté disɔɔwũḽ dimáà.

35 Kè kukākú makù mbo bá tēè naasāntè bìè, kè ku cōmmè bo sāntimétìrì sipísìdè nè mènùmmù ke fité. Kè tē məke yebàkè kè yè wē nke uté disɔɔwũḽ máà.

36 Kè bèè dḽḽ tidabēti tipíiti kpeti, nè yebàkè īnkè

tifènti kè tì ndònnè beḥnkèmbàribè, nè yeçìricìrè, nè tipuonti, ke me nyī kécátíncátínné tisāti kéfítè.

³⁷ De kó sinaasēi tepíítè bè do si dḗò kè si ndòmmu, bá tè kè tè nwē nke uténè disəwũḗ mǎà, ke mà simou ke dò nsimou.

³⁸ Kè bèe deè kédḗò disəwũḗ kó inanké tepíítè, bá kù kè ku cómmè mbo métìrì mèdémè bè bo na kéānné bá kùù miεε dítirìbè tekoupiítè nè sikousikuḗ (1600). Kòo cōnné de kó inanké sinaasēi ḥnkè bá tè kùmǎà.

³⁹ Ò deè meḥme kécónné sikipàrinaasēi sinùmmù ti Yiè nKuyie ncīḗtè bakù you, sinùmmù tǎu kucǎnku, diyìè yìèní kèè bíékè kéḥnné kunankú diékù ti Yiè nKuyie ncīḗtè diyìè yìèní kèè bíékè, kètḗónnè ti Yiè nKuyie ncīḗtè.

Bè bàtemè tinenti bè yó mpīñnè tì mutōmmù ti Yiè nKuyie ncīḗtè

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmù 4:7-5:1)

⁴⁰ Idammu dḗò dìì mḗnnì yenaabə, nè tikāpentì, nè yebo bè yó mméínè yè meγī. Meḥme ò deèmé Sodomə do yē nwèe dḗò tìì nentì ti Yiè nKuyie ncīḗtè kpéí. Tìì tú:

⁴¹ Yemátisǎnkè yèdéè

nè yeteitiyè yèdéè bè yóó seu nyèè yómmè mesəḗḥḥme yeteitiyè ḥnkè.

⁴² Nè bè do dḗò dè kè dè ndò nyetebe bè tú yè kèdènátìbè kémbə sikousinàà, kè bèe dè cátínné mesəḗḥḥme seu dè icuḗ ìdèì kéfítè.

⁴³ Sinaasēi tepíítè nè de kó yebo yèè cōmmù si ḥnkè tepíítè.

44 Kunankú diékù nè disəwũḏ kó inàðke tepíítè nè idéi, kù cəmmú ìì ìnkè.

45 Bè yó nkounè tìi nenti mutápeí nnè tikāpentì nè yebo bè yó mméínè yè meyĩ.

De kó tinentì timəu Sodomə do yě nwèe dəḏ tì, ò do tì dḏnè disəwũḏ ndi ké tì anté mesàà.

46 Suditē kó kubiriku miéke nke bè do yiemmə disəwũḏ, ké dè má Sukəti èi nè Saditanni kperi de cuokè.

47 Kè bèe deè kè Sodomə tì tanné ti Yiè nKuyie ncíètè. Tì do sũ mediè mme, bá bè í nna ke bo bate disəwũḏ bè tì dḏnè dì kó kucéékù.

48 Kè Sodomə dḏnè mesə nsààmè tinentì tetì bè yó mpĩnnè tì ti Yiè nKuyie ncíètè miéke mutəmmú. Tìi tú:

Dihúúntənni,

nè tábùrì bè yó ndakù wèè ìnkè pèèbè bè pāā mbè ti Yiè nKuyie.

49 Sifitíkèkèe tepíítè sìi do ìkú ke wetí ikuó nenti kó kudiéku,

sìnùmmù kubakù you,

sìnùmmù kubakù cānku.

Bè do sì dḏnè mesə nsààmè mme nè si tòkè yèè dò mmutepóó

nè sibúkúsí bè yóó ānné sìi miéke ifitíwēĩ

nè de kó ihaké,

dəməu mesə nsààmè máà.

50 Nè yenaabo nè siseú,

nè yebo bè yó mméínè yè meyĩ,

nè ibòòke nè tikàdàabuuti bè yó ntuò ntìi miéke tihúúntì,

kè dè ntú mesə nsààmè.

Timátì tìi pǎnnè yecàkè yèè kpretí ikuó nentì kó kudieku nè ikuó dieku kreye.

Demou kè dè ntú meso.

⁵¹ Okpààti Sodomò dèè dìi mǎnnì ti Yiè nKuyie ncǐètè kó mutōmmú, kètóní o cice Dafiti do cǎnné dè Kuyie nkpéi: Timátì péitì nè meso nnè tinentì tetì tibotí tibotí, ké dè tanné ti Yiè nKuyie ncǐètè kó tinentì do dò kэмbo kùù dieku.

8

Bè tannémè ti Yiè nKuyie ntaummè tou ku cǐètè mièke

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 5:2-6:2)

¹ Kè Sodomò tí nyIsidayeeribe kó bekótíbè nè bèè baké iwuo nnè tinaàmuntì kè bè bo kate Dafiti èi bè tu di Siyōō kétúóténí ti Yiè nKuyie ntaummè tou.

² Kè Isidayeeribe bemouu tínní okpààti Sodomò borè. De kó dibenni tǎnkù oyiénwè do nwe bè tu wè Etanimmu*, kè bè mǎke dibanni.

³⁻⁴ Isidayeeribe kó bekótíbè bemou tí ndìi mǎnnì ke dèè, kè ikuó niùbèè túótè ti Yiè nKuyie ntaummè tou kètò, kétúóténè ti Yiè nKuyie ntaummè tou nè tikauténentì tìi bo di mièke.

⁵ Okpààti Sodomò nè Isidayeeribe kè bèè tí nKuyie ntaummè tou borè kǐfíe inààke nè ipe kè dè nsū ke í dò nkéna kékaa nkédeè.

⁶ Kè ikuó niùbèè di tanné ti Yiè nKuyie ncǐètè mièke kǐnné di kó kufáá mbè tú kù ikuó nentì dieku, bè dǎò tìi fèntì ke donnèè bèǐnkèmbàribè ti fièti déè.

* **8:2 Etanimmu:** Bè do kaà mmèè botí be kó betààbè nè ti kaammè yíe ndè í wè, be kóo tǎnkù Etanimmu berínè ti kó betààbè oweínwè nè opíinwe de cuokè nke (kupòosǐkù nè tipeènti de cuokè).

7 Bè do ti dòò tìdé kè ti fièti nyuo ke kǎnké ti Yiè nKuyie ntaummè tɔu ndi nè di pààti.

8-9 De kó ipààti do deumu, kàa ta ti Yiè nKuyie nciētè kudieku diekù, a nyi wùó, nkàa me mbo ditowaà a bá nyi wùó. Titápiētì tìdétì mǎà tii do bo ti Yiè nKuyie ntaummè tɔu miεke, kù do bè dènne Esibiti kéduó ntì Mɔyiisi, kù bè tàunnè dii mǎnni kumàà ditārì Odebu kè tì kraá bo nè yíenní.

10 Ikuó niùbè yènní dii mǎnni ti Yiè nKuyie nciētè kè diwetirì tè píe.

11 Bá bè í nna késɔɔté be tǔmmú. Ti Yiè nKuyie nkó tikpetì tii do píe nku ciētè.

12 De mǎnni kè Sodomɔɔ béi nke dò: Ti Yiè nKuyie nha dó kémbɔ diwetisòùrì miεke nke.

13 Kè n né da maá tekpààticīētè a yó mbo tè sǎà!

*Sodomɔɔ nàké tì benitibè
(Wénté 2 Bekpààtibè tǔmmú 6:3-11)*

14 Kòo kpààti Sodomɔɔ wēēte Isidayεεribe tǎnni còrmmú dè kémmɔ ti Yiè nKuyie nkó mesàà mbe kpéi, kédeè ke dò:

15 Ti Yiè nKuyie nyètìrì ndeu tínti Isidayεεribe ti tũ nkù, kuù dòò nè ku wērímú kù do nàké tì n cice Dafiti ke dò:

16 Nè ñ dènne dii yiè n nìtibè Isidayεεribe Esibiti, n yí tǎāté diyìè marì Isidayεεribe ekè miεke dìmarì, ke tú bè m maá tecīētè n yó mbo tèè miεke. N tǎāté Dafiti nwe kòo bo mbaké n nìtibè Isidayεεribe.

17 Kè n cice Dafiti yèmmè ò pǎ kéndò nwèè maá tecīētè ti Yiè nKuyie ntínti Isidayεεribe tũ nkù.

18 Kè kùu ò nàké ke dò: A yèmmè mè nda pǎmè ke dò nhá m maá tecīētè dè wennimu.

19 Dè né í tú fṣṣ̄ yóó tè nni mmaá, a yóó peité dèè bire deè yóó tè nni mmaá.

20 Kù ti ndòò ke duó nkè n sṣṣ̄té n cice Dafiti kpàti, ke kàri o kpààtikàri, ke baké Isidayεεribe, kéndònnè kù do ti nhò nàkémè. M maá te ncīṣ̄tè nè ti Yiè nKuyie nyIsidayεεribe tũ nkù kó diyètìrì kpéi nke,

21 ke ānnè kudieku ditou ti Yiè nKuyie ndo tàunnè kumàà Isidayεεribe kù bè dènnε dìi mǎnni Esibiti ké bè duó nyìi kuó ā dìi miεke.

Sadomṣṣ̄ bántèmè ti Yiè nKuyie nku cīṣ̄tè kpetímù yie

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 6:12-40)

22 Kè Sadomṣṣ̄ cómmú diwũṣ̄tònni ìkè nè Isidayεεribe bemou ìkè, kényoute o nau keĩnkè bíékè kébántè ti Yiè nKuyie nke dṣ̄:

23 Ti Yiè nKuyie nyIsidayεεribe tũ nkù, otṣ̄u mṣ̄u í bo ke da dōnnè bá keĩnkè miεke bá ketenkè ìnkè. Fṣ̄ nwèè pī mmetaummè a dṣ̄dñémè a tṣ̄mbè ke dṣ̄ori mesàà mbèè da tũ nnè be yèmmè memou.

24 A dṣ̄òmu a kóo tṣ̄nti n cice Dafiti a do ò nàké tì. A ti ndòò yie nnè a wērímu.

25 Ti Yiè nKuyie nyIsidayεεribe tũ nkù a báá yè nha do nàké tì a kóo tṣ̄nti n cice Dafiti ke dṣ̄: Kṣ̄o bí yie nke tũ nha kó kuce ò kù tũ mmèè botí, ìi yó nsṣ̄ké o kpàti kémbaké a nìtibè Isidayεεribe.

26 Ti Yiè nKuyie nyIsidayεεribe tũ nkù, dṣ̄ò di mmṣ̄nni a do nàké tì a kóo tṣ̄nti n cice Dafiti.

27 Kè Sadomṣṣ̄ sṣ̄ṣ̄té kébéi nke dṣ̄: Ti Yiè nKuyie mmènke bo na kémbonè benìtibè ketenkàà? Keĩnkè kie deu ke í na ke tṣ̄ ti Yiè nKuyie nkè m mè mmaá tèè cīṣ̄tè tèè bo na ké kù tṣ̄à?

28 Ti Yiè nKuyie nkénté kékeè mí nha kóo tṣ̄nti n da báámmè yie!

29 A nònfè báá ũũ nkeyènkè nè kuyie nte ncīètè ìnkè, a bēi nke tú a yètìrì yó mbo tèè mieke. Kénté a kóo tǒntì yóó da bántè ì báammì te mieke.

30 Ti Yiè nKuyie, n kénté mí nnè a nìtibè Isidayeeribe, kè ti da bántè te ncīètè mieke, á mboní keĩnkè kékeè ké ti cīé.

31 Kòo nìtì cààrè otàù, kè de yiè nyĩ wèe parìkè, kòò kòtení a cīètè ke parìkè a wũtǒnni ìikè,

32 ti Yiè nKuyie nhá mboní keĩnkè kékeè, ké bè pùtè, kékpetínnè osĩnwè kédæetè wèè naati.

33 Kàa nìtibè Isidayeeribe da yeténè, kè be dootitabè bè na, kè bè wèètení a cīètè bíékè ke da mǎ mecíémmè, ke da sǎnte, ke da bántè.

34 Ti Yiè nKuyie nhá mboní keĩnkè kékeè kécíé nha nìtibè Isidayeeribe, kéwète ké bè kpènnénì diheì a do duó ndì be yembè.

35 Kè bè me mbo da yeténèmu, kàa kpetínné iwetibori kè fetaafe ténke í nniu, kè bè banté bè yetémè a bè poté mèè kpéí, ke kòtení te ncīètè mieke ke da bántè ke da sǎnte.

36 Ti Yiè nKuyie nhá mboní keĩnkè, kécíé nha kóo tǒntì nè a nìtibè Isidayeeribe, ké bè benke kuce sààkù bè dò nkétũnne kù, kéyǎare menie nketenkè a duó nkè a kǎbe kè bè kè te.

37 Kè dikònni diì me ntanní diheì yoo mutenkũũ, kè tidiitì tiì me nfǎũ ndepaa nyoo kè fetùàrìfè fèè me ntì pĩ. Kè yecádúù nyèè me ntanní yoo fecofe. Kè Isidayeeribe dootitabè beè me mbo bè pi be eì ké mbè fèũnko. Kè meyei mmamè tanní yoo mumǎmmú bá mù.

48 Kè bè kè bo ke da mɔɔ meɕĩém̃mè nè be yèmmè memou ke wè̀̀etení dihei a duó ndì be yembè di bíékè, a tãátè dì, n da maá dì tɛɕĩètè, kè bè da báá,

49 ti Yiè nKuyie nha mboní keĩnkè kékè be báammì kékè bè teennè.

50 Á bè cĩé mbè da yeténèmè, nè be yetemè a kpɛti, á duó nkè bè dootitɔ̀̀bèe bè kuó mmesém̃mè.

51 Bè tú a kɔ̀̀be mbe, kàa bè te, ke bè dè̀̀nne Esibiti meháárì̀̀mè miéke.

52 A nò̀̀nfè báá íte mí nha kóo tǔ̀̀nti nè a nì̀̀tibè Isidayeeri be ti ì̀̀nkè. Nyo ti báammì, ti yóo nkuò nkè da báá nyì.

53 Ti Yiè nKuyie nfó̀̀ò ti tãátè ibotí tɛ̀̀i miéke kè ti bo ntú a kɔ̀̀be, kéndò̀̀nnè a do ti nà̀̀kémè a kóo tǔ̀̀nti Mò̀̀yiisi, a dè̀̀nne dii mò̀̀nni ti yembè Esibiti.

Sadomɔɔ mɔ̀̀mè ti Yiè nKuyie nke tú kùu bè dò̀̀ mesàà

54 Sadomɔɔ kuónnè dii mò̀̀nni ti Yiè nKuyie nke kù sautenè, kékè kékè ò do ní̀̀nkú dè diwũ̀̀tò̀̀nni ì̀̀kè ke yuo o nou keĩnkè bíékè,

55 kécómmú kémɔɔ ti Yiè nKuyie nkó mesàà ny-Isidayeeri be mɔ̀̀u ì̀̀nkè ke dò̀̀:

56 N sántímu ti Yiè nKuyie nkù̀̀ òmpùnne ku nì̀̀tibè Isidayeeri be kéndò̀̀nnè kù do ti nà̀̀kémè ku kóo tǔ̀̀nti Mò̀̀yiisi. Timou ti tì dò̀̀mu tìmatì í sùò.

57 Ti Yiè nKuyie nha nti bonè a do bonè mè̀̀ boti ti yembè, a báá ti bə̀̀ntóo! A báá ti yóu!

58 Yũ̀̀nni ti yèmmè a bíékè, kè ti ndə̀̀ri a dómè, kéñtũ̀̀ nha kuó nè a tannò a duó nyè ti yembè.

59 Ti Yiè nKuyie nha báá yè n da báá nyì̀̀ báammì, yóu kè ì mbo a yèmmè keyè̀̀nkè nè kuyie, kè dè̀̀e yie

nkàa nteénnè a nìtìbè Isidayeeribe nè mí nha kóo tǎntì yewe yemou.

⁶⁰ Mèmmè ibotí imou bo bantémè ke dò nfǎ nti Yiè nKuyie nfǎ tu Kuyie, kòò mǎu í bo ke da dònnè.

⁶¹ Díndi Isidayeeribe kè di duó ndi yèmmè memou ti Yiè nKuyie kényíé nku kuó nè ku tannò, kéndònnè dè mè ndómmè yíe.

*Bè do fié ì wǎ ti Yiè nKuyie nku ncǐtè kpetímù yìe
(Wénté 2 Bekpààtibè tǎmmú 7:4-10)*

⁶² Okpààti Sodomǎo bàntè memme ti Yiè nKuyie nkédeè, wenwe nè Isidayeeribe bemou kè bèe fié ti Yiè nKuyie nyiwǎ.

⁶³ Bè kpetírí dǐi yìe ti Yiè nKuyie ncǐtè kè Sodomǎo fié ti Yiè nKuyie nyiwǎ metaummè kpèyi. Yenaadakè sikoupirísidé nè sikoupirísidé (22000) ipe tekoupíkòutè nè sikoupirísidé (120000).

⁶⁴ Disǎowǎ kó diwǎtǎnni í nsànnè, kè Sodomǎo duó nkè bèe túóté ti Yiè nKuyie ncǐtè kó kudànkù, ké de ntǎ nyiwǎ ì dò nkétuò nnè yepǎrè yèè tú tidiiti nè bè fié ì wǎ metaummè kpèyi kó mekùò mmekùò nkperè.

⁶⁵ Sodomǎo nè Isidayeeribe bè do tǐkú ditǐnni dièri ndi, ke baà nde kó dibanni. Benìtìbè do iténí Debo-Amati nwe kèntǎ kétuǎkenè Esibiti kó kukó nkè bè mbaà nde kó dibanni ke dò yewe yèyiekè.

⁶⁶ Diiyè nínni yìe kòo kpààti cau mbenìtìbè, kè bèe kǎtení kémǎo Kuyie nkó mesàà nho ìnkè bá wè kòo kòo nho cǐtè. Kè diwèi mbè bo ti Yiè nKuyie ndǎmmè mesàà nku kóo tǎntì Dafiti nè ku nìtìbè Isidayeeribe.

9

*Ti Yiè nKuyie nyíe ke benkemè kumáà Sodomə
(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 7:11-22)*

¹ Sodomə maá dìi m̀ǹǹǹ ti Yiè nKuyie ncířètè nè tekpààticířètè kédeè nè ò dó dèè kó dimàà.

² Kè ti Yiè nKuyie nyíe kóò benke kumáà kù do o benke m̀èè botí kumáà Kabaāḥ,

³ kóò nàké ke d̀: N k̀èmu a m báámmè ke n kuḥǹǹ. N cā́ǹǹmu təcířètè a m maá t̀è n yó mbomu te miéke, n yèmmè nè n nuə ndè í yóó íté te ĩnkè bitì!

⁴ F́ nha mómmuə nha ćenke ntũ n kó kuce nè a yèmmè meməu, kàa d̀d̀r̀ri d̀èè síé, ke d̀d̀r̀ri n da nàké t̀i timəu, ke tũ n kuó nè n tannò a cice Dafiti do d̀òmmè.

⁵ A kpàti yó mbomu s̀áà kéndònnè n do t̀i nàkémè a cice Dafiti ke d̀ò o bí ìi yó nsəkè o kpàti s̀áà kémbaké Isidayeyibe.

⁶ F́ nnè a bí kè di me nni mbùtínné, kè di í p̀i n tannò nè n kuó n di duó ndè, kè di k̀tè ke nìnkú yebəkè ìkè ke yè fié.

⁷ De m̀ǹǹǹ m bo di beti díndi Isidayeyibe ketenkè n di duó nkè miéke, kédootóo təcířètè a m maá t̀è, ké di wámp̀unne, kè ibotí t̀ei di daá,

⁸ de m̀ǹǹǹ bèè bo mpēnkù təcīdiētè tie mborè, dè bo bè di, kè bè mbékú mùù kpéi nte kè n d̀d̀ m̀botí de kó dihèi nè de kó təcířètè t̀èè do deu ke wenni.

⁹ Kè bèè bè t̀ḗnné ke d̀: Bè dootóo be Yiè nKuyie nku, kùu do d̀enne be yembè Esibiti ke ninku ke feu iwũḥ yebəkè ke p̀i nyè tōmmú. Dèè te kè kù yóu kè de kó meyi mmeməu bè t̀ù̀kení.

Sadoməə pĩ mmùù tōmmú
(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 8:1-18)

¹⁰⁻¹¹ Idammu Tiiri kóo kpààti weè do duó nSadoməə detekperè nè bè tu dè siperésì nè mesəə nhò dó mēè botí, kòò yàa maánè ti Yiè nKuyie ncīētè nè tekpààticīētè yebie nsipísidé miēke. Sadoməə dèè diì mǎnnì mumarimù kēpā Idammu yehékè sipísidé, yèè bo Kadidee kó kutempē mmieke.

¹² Kè Idammuu íté Tiiri kékote káyà de kó yehékè, ò me nyí nyè pènsiri,

¹³ kébéi nke dà: N népo Sadoməə, a mè nni mpā yèè ekè í tú yemayè. Kè bèe yè yu ke dō Kabudi ekè. Nè yíenni kè bè yè yu ke tú Kabudi ekè.

¹⁴ Kè Idammuu pā Sadoməə mesəə ntónnì bètāāti nè dikéè.

¹⁵ Nte okpààti Sadoməə do pīnné mēè botí benitibè muhèikèntōmmú kè bèe maá ti Yiè nKuyie ncīētè, nè tekpààticīētè, nè kudànkù bè do tú kù Midoo, nè Sedisademmu kó iduotí, nè Asəə nè Mekidoo nè Kesee kó yehékè.

¹⁶ Esibiti kóo kpààti weè do bè do kēpante Kesee, kécóu ndihèi kékua Kannahā kabe bèè do dè bo, kēpā de kó dihèi o kóo sapàà nhò yèti diì mǎnnì o dōu Sadoməə.

¹⁷ Dèè te kè Sadoməə do wēte kémaá Kesee èi kéwēte kémaánè Bèti-Onəə ekè defũ kpeye.

¹⁸ Nè Badati kperi, nè Tamaa kperi yèè bo be tenkè tempē ntedəntè kaku.

¹⁹ Nè yehékè o diiti do ā yè nè o kpàrinaasēi do bo yè nè o sēi. Kòo maánè ò dó dèè kó dimàà Sedisademmu, nè ditāri Dimaa, o tenkè kemou miēke cénke.

²⁰ Benìtibè mabè beè do kpaá be tenkè mièke bèè í tú Isidayeeriibe: Aməriibe nè Itiibe nè Pedisiibe nè Efiibe nè Sebusiibe.

²¹ De kó ibotí do kpaá be cuokè ke yé Isidayeeriibe do í namè ké bè kùò bemòu. Sadowò do be mpĩnné muhèikèntōmmú, kè bè kpaá ke mù pĩ nnè yíenní.

²² Kè Sadowò soó nyIsidayeeriibe ké be ndòò behāāpòmbè nè tihāāpòntì tìi ò bàa, iwēī yembè nè bèè tōu behāāpòmbè bèè dèkù sikpàrinaasēī be kpàrinentì nè bèè bè baké.

²³ Kè kùmandáàbèè waá mbèè yó mbaké muhèikèntōmmú kè bè mbo sikòusinùmmù nè sipìsinùmmù (550) kè beè nni ditĩnnì dùì pĩ mmutōmmú.

²⁴ Esibiti kóo kpààti kóo sapàà nyité dùì yie Dafiti eì kéta Sadowò maá tèè cĭētè, de mōnnì ndi Sadowò maámè kudànkù bè tu kù Midoo.

²⁵ Kè Sadowò níí fié iwũō ti Yiè nKuyie kuce mètāāti dibenni mièke. Ke níí fié ii nkétuò nkéfié itèl metaummè kpèyi kémpĩ nti Yiè nKuyie ncĭētè kè dè wenni.

²⁶ Okpààti Sadowò do dòòmu bàtóòbè, kè bè mbo Esiyonni-Kebe Edòti borè, tipèntì kóo dàmmèèrì také Edōmmu tenkè.

²⁷ Kè Idammuu duó nSadowò benìtibè bèè nò mmenie mmesàà nke pĩ ndàmèèrì mièke mutōmmú kè bèè neinè Sadowò kó betōmbè.

²⁸ Kè bèè kòte Ofii eì kéwaá mmesòò ntónnibè tepíitè nè bedébé kètò kéduó nSadowò.

10

*Sebaa kóo nitipokpààti kàtemè ke dau nSadowò
(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 9:1-12)*

¹ Mèmmè kè Sebaa tenkè kóo nitipokpààtì keè Sodomṵ cìi nkpréí nkékṵte ke bo ò yááké nè yenáàhāntíyè,

² kétuṵkoo Sedisademmu ke neiné betṵmbè péu nè yòyóbè kè bè ntṵ mesṵṵ mpéu nè yetásààyè yèè donku deṵ, kétuṵke Sodomṵ borè kóò biéké tináàntì o tṵní tì péu.

³ Kè Sodomṵ ò téníne ti timṵ ò tṵnní tì, ke í nyĩṵke tìmatì.

⁴ Kòo nitipokpààtì keè Sodomṵ náàntì meciì nkpeti, káyànè tekpààtìcìṵtè ò maá tè,

⁵ nè tidiitì ò yo ntì, nè o tũmbè ā sìi cēĩ nè o tṵmbè pĩ mmèè botí mutṵmmú, nè bè ā tìi yààtì, nè bèè ò duṵ mmènaà, káyànè bè feu ìi wũṵ ti Yiè nKuyie ke tuṵ nkè dèè ò di mediè nkóò kpeí.

⁶ Kòo náké okpààtì ke dṵ: N do kraaní n cie kè bè n nàkému a kpéí nnè a ciimè. Kè ò tũṵkení ke mènke sṵ ndè me ndo.

⁷ M mu ndo í yie, nkè n do í mè ntũṵkení ke yà nè n nṵnfè. N yàmu a cìi ndeumè nè a mṵke dè nè a yetidierì, ke sṵ mbè do n nàké tì í tũṵke n yà dè kó dikéè.

⁸ A kṵbe nè a tṵmbè bèè da bonè sáà ke kémú a náàntì tì bè duṵ diwèi ndi.

⁹ A Yiè nKuyie nyètìrì ndeṵ, kùu da dṵṵ mesàà nke da dṵṵ okpààtì kàa baké Isidayeeriṵe. Kù dṵmu Isidayeeriṵe sáà deè te kè kù da tāáté kàa bo mbè bekùne kè dè wenni.

¹⁰ Mèmmè kè Sebaa kóo nitipokpààtì pā Sodomṵ mesṵṵ mmè bo ntũṵke tṵnnìbè bètāāti nè dikéè, nè tũdààrí kè dè í mmṵke dè māmè, nè yetásààyè yèè donku deṵ. De kó difṵnkúò tũdààrí ténke í tũṵkení

mēbotí Isidayεεriβε tenkè.

¹¹ Okpààti Idammu kóò bàtòòbè bèè do kàτε Ofi εì kέτoνi μεσoω, bè múnke do τoνίmu ιδεί πéu bè tú i sàntádì nè yetásààyè yèè donku δeu.

¹² Kòo kpààti Sadoμω túóte ìì deí kédòònè ti Yiè nKuyie ncīētè kó yēsāñkè tekpààticīētè, nè tikùtidùùti nè tibómbonti beyendèmbè kpéi. Nè de kó diyie ιδεί bè tu i sàntádì i ténke í tùòkení Isidayεεriβε tenkè με kó kubotí.

¹³ De kó difōnkúò kòo kpààti Sadoμω pāmmú Sebaa kóo nitipokpààti ò yē nhò dó dèè kó dimàà, kέdeè kóò pāmmú yepāre òmòu τòu í yóó na kέpā yè, kè dè í tú wenwe Sadoμω. De kó difōnkúò kòo kò nho cie nè o tōmbè.

Sadoμω do mαke tìi kpàti

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 1:14-17. 9:13-28)

¹⁴ Μεσoω mmèè do òò tuòkení Sadoμω borè dibenni dimàà miεke με cέékù do ò mbo tónnì sipísidé ndi.

¹⁵ Ke né yíénè bepótambè diebè nè besámpróbè do ò nyietì ìì dìtí be potantì kpéi nnè Adabii kó bekpààtibè do òò cuó wèè dàmpóò kóò duó.

¹⁶ Kòo kpààti Sadoμω dòò tidòpìiti dieti sikòusidé (200) kè tì ntú μεσoω mmàà bè yìemmè ke uté, bá kùù dòpikù kó μεσoω ncέékù do bo cidòò bèkuò ndi.

¹⁷ Tidòpìiti sámprótì sikòusitàāti (300) bè dòònè tì μεσoω mmàà, bá kùù dòpikù μεσoω ncìdòò òmàà nè dikéè. Kε bèε deè ké tì tanné kudieku bè tu kù Dimaa kó kutúúkù.

¹⁸ De kó difōnkúò kédòònè dikpààtikàri yepápánii nké dì dāri μεσoω nsààmè.

19 Kè dì mmàke yedetisàkè yèkuò kòò ní yó nkari ke dírí dè ndò ncírícírí, ke màke o baà nní yó nyíku dè kè bèe cíéké yecírícìrè kó tifèntì tìdétì, kécónné kuu nho bakù yóú kutekù kucànkù.

20 Kè yeteyè ndóké diwũṣtànni detisàkè ke cútóo, ku mpíkù yèkuò kutekù yèkuò, kè tìi wěnné tepíítè nè tìdétì. Bè í dḍò me kó kubotí dikpààtiyuu terì mari mieke.

21 Okpààti Sodomḗo kó ibòòke do tú mesḗo mmàà ndi kè yebḗ yèè bo tecīṣètè bè tu tè Dimaa kó kutúúkù, kè yè ntú mesḗo nsààmè. Dèmarè do í tú timátì péítì kperè, ke yé Sodomḗo kó dimḗnnì bè dḍke do í wúó ntimátì péítì dèmarè sààrè.

22 Ò do məkemu bàtòòbè péu kè bè niènè okpààti Idammu kḗbe kè bè kḗri dedétirè, ke ní dḍ yebie nyètāāti kénwētínì ke tḗ mesḗo nsààmè nè timátì péítì, nè yepápánì, nnè iwaá nnè sinḗo sààsì.

23 Okpààti Sodomḗo do pēnkùmu bekpààtibè sḗmbe meciì nnè tikpàti.

24 Tì Yìè nKuyie nkuù mènke do ò duó mmeciì mmèdiè, nnè de kpéí nkè benìtibè nyiitínì tipíitì timḗu ke kḗrínì o borè, ke kemmu meciì nKuyie nhò duómè.

25 Mēmme kè bè nhò touní yebie yemḗu duómè tinentì mesḗo nkpeti, nè timátì péítì kpeti, nè tiyaàsààtì nè tikpàrinentì, nè tihúúntì nè sisēī, nè sisēī tesì masì, sisēī deke sāmmarímúbè kè dè peité sì.

26 Kè Sodomḗo tíi nsikpàrìnaasēī nè sisēī kè dè mbo sikpàrìnaasēī tekḗupíítè nè sikḗusìnàà (1400) besāndèèbè tekḗupííítè nè sikḗupísìdé (12000) kòo deite sìmasì kè sì mbo o borè. Kòo totí sitesì yehāāpònkare teyè.

27 Nè Sodomṵ kpéi nkè timátì péítì mbo Sedisadεmmu ke sũ ke dònne yetárè, kè detekperè nsũ ke mannè detie mbè tu dè sikomṵ, dèè yìè dàmèèrì Meditedandee pèémme.

28 Sodomṵ kó sisēĩ do bonní Esibiti nè Sidisii nwe, o kó bepotambè do ke nkàrì ke sì nhò donní.

29 Bè do fiiti de kó sikpàrinaasēĩ tèmáà medítibii nsikousikuḁ ndi (600), tesāntè tèmáà medítibii ntekḁutè nè sipísìnùmmù (150). Beopotambè beè do sì tau ke múнке fiitinè Itiibe kpààtibè nè Sidii kṵbe.

11

Sodomṵ yeténè mè ti Yìè nKuyie

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 11:18-12:1)

1 Kòo kpààti Sodomṵ yíe kétúóké benitipòbè tṵbè pèu beè í tú Isidayεeribe, kémbúútí Esibiti kóo kpààti kóo sapàà. Nte ò do tùóké ìì botí kṵbe: Mṵabiibe nè Amṵniibe nè Edṵmiibe nè Sidoniibe nè Itiibe.

2 Ti Yìè nKuyie mme ndo nàkému Isidayεeribe ke dṵ bè báá túóté de kó ibotí miεke benitipòbè. Kù do bè nàkému weti weti ke dṵ: Di báá ta be miεke, bè me mbáá ta di miεke. Kè meè dṵke bè bo di yṹ nkè di fíé be bṵkè. Bá nè memme kè Sodomṵ be dṵke ké bè tṵunnè.

3 Kòo mmṵke o pobè sikousiyiekè (700) beè tu bekpààtibè kó besapàmbè o pocíē nsikousitāāti (300), kétūnne be yèmmè.

4 Ò kòté diì mṵnni kè beè yṹ nho yèmmè kóo tanné mubṵféu miεke. Ò ténke í ntũ nti Yìè nKuyie nhò cice Dafiti do kù tũ mmèè botí.

⁵ Kòo fié Sidoniibe bə̀ə̀ Asitaditee nè Amə̀niibe kó dibə̀ə̀ yeiri Midikə̀mmu,

⁶ kédə̀ə̀ ti Yiè nKuyie nyí dó dè, ò ténke í nkù tū nsei o cice Dafiti do kù tūmmè.

⁷ Yeè mərə̀ miéke nke Sodomə̀ə̀ maámè ditə̀nni Sedisadə̀mmu ikè de kó ditəri ìnkè Mə̀abiibe kó dibə̀ə̀ yeiri Kemə̀ə̀si kpéí, ke múnke maánè ditə̀nni Amə̀niibe kó dibə̀ə̀ yeiri Midikə̀mmu kpéí.

⁸ Ò do me ndə̀ə̀ ke maá o pobè bèè í tú Isidayeeriibe yetə̀rè kè bè ntuè ntihúúnti ke feu iwū̃.

⁹ Kè ti Yiè nKuyie mmiéke peike Sodomə̀ə̀ ò kù bùtinnémè kunku ti Yiè nKuyie nyIsidayeeriibe tū nkù, kunku kùù ò benke kumáà kuce mèdémè,

¹⁰ kóò nàké weti weti ke dò ò báá tūnne yeboke. Sodomə̀ə̀ me nyí nyie nke tūnne ti Yiè nKuyie nhò nàké ti.

¹¹ Kè kùu ò nàké ke də̀: A í mè nyiemmə̀ ke pĩ mmetaummè n da də̀dè mè, a me nyí yie nyitié n da duó nyi, n yóó cə̀utému a kpàti kéduó nha tə̀mbè kóò mə̀.

¹² A cice Dafiti kpéí nte kè n yí yóó mè də̀ə̀ kàa kpaá fòu, n yóó ti cə̀uté a bire nə̀u miéke nke.

¹³ N yí yóó cə̀uté tikpàti timə̀u, n yóó súə̀mmu kubotí kumáà a cice Dafiti kpéí nnè Sedisadə̀mmu dihei n tãáté di kpéí.

Sodomə̀ə̀ dootitə̀bè

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Sodomə̀ə̀ mə̀ə̀te o dùə̀ntə̀u Edə̀miibe kó tekpààtìc̣f̣ètè kou, kòo yè̀tìri tu Adadi.

¹⁵ Dafiti do pə̀nte dii mə̀nni Edə̀mmu, ohā̀pə̀nkóti Soabu nè behā̀pə̀mbè kè bèe kə̀te ke bo kūnnè becírìbè, memme bè kùə̀mè Edə̀mmu èi kó benitidaabè bemə̀.

16 Bè do kè bo ke dò betããbè bèkuò ndi ke bè kòu ke yàa bè deènè bemou páíí.

17 De m̀nni ndi Adadi do cokémè kénèinè Edamiibe mabè bèè do tú o cice kó betõmbè, kè bèe kote Esibiti, de m̀nni kòo kpaá tú dedapũmbire.

18 Bè do ité Mandiyã nwe kétuoke Padanni kétuóté de kó dihei kobe mabè kè bèe nei kétuoke Esibiti kóo kpàati borè. Kòo duó nhAdadi tecĩètè ké nhò piú kóò pã ketenkè.

19 Kè de kóo kpàati pènsiri Adadi mediè nkòò duó nho pokù Tapenesi nantè kòo puoke.

20 Kòo kpàati pokù Tapenesi nantèe peité Adadi denitidabire kòo dè yu ke dò Kennubati. Kè Tapenesi ndè piú okpàati cĩètè, kè dè ñwèínè okpàati bí ke bo.

21 Adadi kèè dii m̀nni ke dò nDafiti ku kè ohããp̀nkóti Soabu múnke ku, kòo náké okpàati ke dò: Yóu kè n kò n tenkè.

22 Kòo kpàati dò: Ba nda doǹtè n cĩètè kàa d́ kékò? Kòo dò: Dèmarè í n doǹtè, m baa d́ kékòmmu.

23 De kó difõnkúò kè ti Yiè nKuyie nyíé kéduó nkè Desã Ediada birèe naá nSadomã dootitòu. Desã do tú Tisoba èi kóo kpàati Adadesee kó kudaakù nku kécoké,

24 kéwaá nho kó dihããp̀ntĩnni kè Dafiti mbè kòu kòo kote Damaasi kèmbò ke yàa kè naánnè okpàati.

25 Ò do dokùnèmu Isidayeεribe Sadomã fõmmu mumou mièke.

*Sedoboammu yetemè okpàati Sadomã kp̄ti
(Wénté 2 Bekpààtibè t̄mmú 9:29-31)*

26 Sedoboammu do tú Nebati birè nde Efadaimmu naám̀nkù kou, Sededa èi kou. Kòo yã

ntú okúpokù, kòo yètìrì tu Seduya. Sedoboammu do tú Sodomṓ kóo tǎntì nwe, ḱeyete o kpeti.

²⁷ Nte dè wūḡkémè kòo yàa yetenè Sodomṓ kpeti: Okpààti Sodomṓ do maá dìì m̀nni kudànkù b̀è tu kù Midoo kénfieti o cice Dafiti èi kuduotí kó iyie.

²⁸ Kè Sedoboammu ntú wèè kpeñni kòo k̀nti naati kòo nṓ mmutṓmmú ke mù p̄i nkè dè wenni. Kè Sodomṓ ò pénsìrì kóò tǎátè kòo mbaké Efadaimmu nè Manansee be naàm̀nti k̀be b̀èè p̄i mmutṓmmú.

²⁹ Diyie mari kè Sedoboammuu yè Sedisademmu mucemmu, kè Kuyie mpāānāaṅti náaṅtò Aiya Sidoo èi kouu ò conè dikpàà bedé borè, ke s̄́ nhAiya dàátí diyaàbòrì pànni mari.

³⁰ Kòo dì d̀atè kékèté yekètiyè tepíítè nè yèdèè,

³¹ kénáké Sedoboamu ke d̀: Túóté yeyaàbòkètiyè tepíítè, ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tū nkù tu, kù yóó fietemu dikpààtiyuu Sodomṓ borè, kè da baá nyibotí tepíítè.

³² Ti Yiè nKuyie ntu ku yóó súó nkubotí kùmáà ndi ku kóo tǎnti Dafiti kpéi nnè Sedisademmu dihèi kù tǎátè dì ibotí imṓu mièke di kpéi.

³³ Bè kù bùtinné m̀èè kpéi nke fié yebòkè Sidoniibe b̀ò Asitaditee nè M̀abiibe kperi Kemṓsi nè Am̀niibe kperi Midikṓmmu, bá b̀è í tūnne ku kó kuce, b̀è í d̀ori d̀èè sié, b̀è í tū nku kuó nè ku tannò be cice Dafiti do yè tūmmè.

³⁴ Dè né í tú kù yóó fietenè Sodomṓ nwe tikpàti, ò yó nkpaá ke tì tṓmu o f̀mmu mumṓu mièke ku kóo tǎnti Dafiti kù tǎátè wè, kòò yìè nku kuó nè ku tannò o kpéi.

³⁵ O bire nde kù yóó fietenèmmè tikpàti kédúó nf̄́ nSedoboammu ibotí tepíítè k̀a mbaké.

³⁶ Kù yóó yóumu kubotí kùmáà kòo nkù baké, kè ku kóo tǎntì Dafiti fuku báá paà okpààtì wèè bo mbo Sedisadεmmu ku èi kù tǎǎté dì ke bo mbo.

³⁷ Fǎ nSedoboammu kù yóó da duómmu tikpàtì a dǎ mǎè botí kàa mbaké Isidayεεribe.

³⁸ Kàa yie nkù da náá ntì timou, ke tǔ nku kó kuce ke dǎori dǎè sié, ke dǎori ku kuó yǎmmè, ke tǔ nkù tannò ku kóo tǎntì Dafiti do dǎmmè. Kù yó nda bonèmu kàa yaàbí ntú bekpààtìbè sǎà Dafiti kó iyaàbí dǎmmè, kè kù da duó nyIsidayεεribe, kàa mbè baké,

³⁹ kè kùu yáúkunnε Dafiti yaàbí kpàtì, dè né í yó ntú sǎà.

⁴⁰ Mεmε kè Sadoμω nwanti ke bo ku Sadooboammu, kòo coké kékote Esibiti, kέmbo be kóo kpààtì Sisaki borè kè Sadoμω yàa kúnè.

⁴¹ Sadoμω tǎmmú tēmù nè o cii ndè wǎrimu o tǎmmú pátiri miεε.

⁴² Sadoμω do bo Sedisadεmmu nwe ke baké Isidayεεribe beμou ke dǎ yεbie nsipísìnàà,

⁴³ kékú kè bèε ò kǔnné o cice Dafiti èi, kòo bire Odoboammuu sǎoté o kpàtì.

12

Bè tǎmmè Sisεmmu (Wénté 2 Bekpààtìbè tǎmmú 10:1-15)

¹ Kè Odoboammuu kote Sisεmmu kè Isidayεεribeε tíi nke bo ò pǎ ntikpàtì.

² Dè do sǎ nNεbati bire Sedoboammu kpaaní Esibiti nwe ò do cokénè okpààtì Sadoμω nwe kέ kè kote. Ò do ke mbo kέkeè bè tǎmmè kékonní.

³ Kè bèè ò yu kòo kàtení Isidayeeribe tìí ndè kè bèè wěnné kénáké Odoboammu ke dò:

⁴ A cice do ti fěũ mudaaatõmmú mmu kè mù ti kèite a mù nti yaate kè ti mpĩ nha tõmmú.

⁵ Kè Odoboammuu bè tě́nné ke dò: Cíéténè, yewe yètããti kó difõnkúò kėwětení.

Kè bèè cíété.

⁶ Kòo tíí mbekótíbè bèè do bonè o cice Sodomoo ké bè beke ke dò: Di yěmmè dò n tě́nné ònti be nnìtìbè.

⁷ Kè bekótíbèè ò nàké ke dò: Kàa yie nke dòò amáà be kóo tõnti ke bè nàánnè tináañsààti, bè yó mpĩmmu a tõmmú sáà.

⁸ Okpààti me nyí nyie mbekótíbè ò duó nyì tié, kėbeke bedapàmbè, o kó kutõnkù kabe bèè ò bonè ke dò:

⁹ Bè nnìtìbè tu m bè yààte ditou n cice bè tóu ndi cě́ékù, di yěmmè dò m bè nàké ònti?

¹⁰ Kè bedapàmbè o kó kutõnkù kabee ò tě́nné ke dò: Benìtìbè bèè tu a cice bè tóu ndi tóu cě́è, ke tú á bè yààte di cě́ékù, nàké be ke dò a nómbíyããre cě́ènnemu a cice ka.

¹¹ Kàa cice do bè tóu ndi tóu cě́è, a kperi bo pě́été memme. A cice do bè tiènnè idá nyi, kè fǝ mbo mbè tiènnè yedá yèè ã timátì ye yómmè.

¹² Diyie tãánni yie, Sedoboammu nè benìtìbè kè bèè wětení Odoboammu borè, ò sòò bè nàké ke yěmmè.

¹³ Kòo sènkèrì bekótíbè do ò duó nyì tié nkébaao benìtìbè nè metankperímè,

¹⁴ kětũnne o kó kutõnkù kabe ò tié nti nti, kėbíi nke dò: N cice do di tóu nditou cě́èrì kè n kperi bo

pěēté memme, n cice do di tiennè idá nyi, kè mí m bo di tiennè yedá yèè ã timátì ye yómmè.

¹⁵ Memme okpààti yetemè benìtibè ò beke tì. Ti Yiè nkuyie nkuù do dòò memme dè bo yiemme kè kù do nàké tì Nebati bire Sedoboammu nè ku kóo tōnti Aiya Sidoo kou nuù mieke kè tii dōò.

Dikpààtiyuu totémè

(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 10:16-11:4)

¹⁶ Isidayeeribe sò ndii mōnni okpààti í yie mbe kpeti kóò nàké ke dò:

Ti kpeti tú nè ba Dafiti Sese bire?

Ti múú mba tínti nè we?

Tínti Isidayeeribe tí kōnnè,

kè Dafiti bire mbaké de cīētè.

Memme kè bēè cīété kékūū.

¹⁷ De mōnni kè Odoboammu nkpaá baké Sudaa tempē nkabe maa,

¹⁸ kētō nhAdodammu wèè baké muheikèntōmmú Isidayeeribe borè, kè bēè ò bùótí bemou yetárè kékuo.

Kè Odoboammu nsó ndè fuute, kòo deke o naasāntè mecāā nkécoké kékote Sedisadammu.

¹⁹ Memme Isidayeeribe yatenèmè Dafiti cīētè nè yíenní.

²⁰ Isidayeeribe kèè dii mōnni Sedoboammu konnime, kētíí nkētō nkè bēè ò yūní. Kòo tuakení kè bēè ò pī ntikpàti. Kè Sudaa naāmùnkù kabe maa bēè nkpaá tū nDafiti cīētè kóo kpàati.

²¹ Memme Odoboammu tūòkemè Sedisadammu kētíí nSudaa wuo nkabe nè Bensamēē wuo nkabe kó behāāpòmbè bēè nò mmudoò, kè bè mbo tekoupiáùtè nè sikoupiáìsini (180000) kè bēè kote ke bo pante Isidayeeribe kó dikpààtiyuu kòò mbè baké wenwe Sadoṁāo kó debire.

22 Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè ku kóo nìti Semmaya ke dò:

23 Náké Sudaa kàbe kóo kpààti Sodomoo biré Odoboammu nè o kàbe nè Bensamεε wuω nkàbe nè besombε ke dò:

24 N tú di báá kàte kékpannè di tebií Isidayεεribe. Bá wè, wèe kò nho cǐètè, múi yē ndèè dòò dèε dòò.

Kòo ti mbè nàké kè bèε tì kèè ke tì yie mbá wè kòo kò nho cǐètè.

25 Mεmε kè Sedoboammuu maá kuduotí kǐfi nSisεmmu Efadaimmu tāri kó dihei kέmbo. Ó de nyitè kékàte kέmaá kuduotí kǐfi mPenniyεedi.

Sedoboammu dòòmè meyei

26 Kè Sedoboammuu totí o yèmmè ke dò: Kè dè soké mie mbotí n kpààtiyuu wēti ke bo tūnne Dafiti cǐètè kàbe mbe.

27 Kè benitibè kraá kàri Sedisadεmmu ti Yiè nKuyie ncǐètè iwūō féu, be yèmmè bo wēte kétūnne Odoboammu Sudaa kàbe kóo kpààti kè bè n kuō.

28 Ó totí dii mōnni o yèmmè kédòò isōōnààke idéi, kénáké Isidayεεribe ke dò: Di sūū nSedisadεmmu nwe mukōtimù. Di mmōnni ntenè kuyie nkùu ti dènneni Esibiti.

29 Ó me nyi kécónné fεsōōnààfè mafè Betεedi, fetefè Danni tenkè.

30 Mεmε ò tannémè Isidayεεribe meyei mmieke kè bèε tō fεsōōnààfè tefè kéndenti ké fè kōtenè Danni èi.

31 Kòo maá yewūōtòrè yetārè ïnkè kédèi be cuokè ikuó niùbè, bè ténke í ntú Defii botí kàbe.

32 Mεmε Sedoboammu dòòmè dibanni otànkù niínwè yiè tepítè nè dinummuri Sudaa kàbe do baà

Kè Kuyie nkóo nìti bántè ti Yiè nKuyie nkè tèe wête kènaá ntè do dòmmè.

⁷ Kòo kpààtì náké Kuyie nkóo nìti ke dò: Kàtení kè ti kò n cīētè kàa di kè n da cú.

⁸ Kè Kuyie nkóo nìti náké okpààtì ke dò: Bá kàa bo n duó nha kpàtì kó dikéè n yí kàri a cīētè ke bo di yoo n yà dèmarè diè.

⁹ Ti Yiè nKuyie nni n nàkému ke tú m báá di dèmarè, m me mbáá yà, m me mbáá wête kètũnne n kèténí kùù ce kékò.

¹⁰ Ò me nyí kètũnne kuce tekù, ò ténke í ntũnne ò kòtènní kù Betèedi.

Kuyie mpāānāāntì nāāntò yetemè ku kpeti

¹¹ De do s̄ nti Yiè nKuyie mpāānāāntì nāāntò m̄ò wèè bo Betèedi ke tú odakótì, kòo bí kàte kòò náké Kuyie nkóo nìti d̄ò dè Betèedi nè ò náké tìi nāāntì okpààtì, ke ti náké tim̄u be cice.

¹² Kòo beke ke dò: Ò kèté ãnkuce?

Kè bèè ò benke Kuyie nkóo nìti wèè yènní Sudaa tenkè ò tũnne kùù ce.

¹³ Kòo náké o bí ke dò: Bounè n s̄mmarímú kàri.

Kè bèè di boú kòo deke,

¹⁴ kètũnne Kuyie nkóo nìti, kòò nìnte ke s̄ nhò dìéké mutie diemù mamù kó medéè. Kòo ò beke ke dò: F̄ó tu Kuyie nkóo nìti wèè yènní Sudaa tenkàà? Kòò dò: Èè, mí nwe.

¹⁵ Kè Kuyie mpāānāāntì nāāntò dò: Kàtení kè ti kò nkàa di.

¹⁶ Kè Kuyie nkóo nìti dò: N yí yóó da neinè kè ti kò nkè ò di dèmarè yoo n yà diè.

17 Ti Yiè nKuyie nni nnàkému ke tú m báá di dèmarè die m me mbáá yà, m me mbáá wēte kētūnne ò kèténí kùù ce kékò.

18 Kòò népoò ò tḗnné ke dò: M múnke tú Kuyie mpā́nā́aàntì náaàntò nwe ke da dònne. Ti Yiè nKuyie nkuù tōnní ku tōnni kè di ò nàké ke tú n da yúní kè ti kò nkàa di kényà.

Ke yé kòò soúmmu!

19 Mēmme kè Kuyie nkóo nìtì ò neinè kè bèe kò nke bo di kényà.

Kuyie nkpànnèmè ku pā́nā́aàntì náaàntò

20 Bè kàri diì mōnni ke yo nkè ti Yiè nKuyie mbéinnè ku pā́nā́aàntì náaàntò, wèe me ntūnne koò yúní,

21 kòò nàké Kuyie nkóo nìtì ke dò: ti Yiè nKuyie ntu a mè nyetemè ku náaàntì, bá a í tūnne kù do da nàké tì.

22 Ke wētení ke di ke yà, kù do yē nha báá di dè, a me mbáá yà. A yóó naá nhokpadouti nwe. Bè í yóó da kūnné a yembè fīti.

23 Bè di diì mōnni ke yà ke dèè, kè Kuyie mpā́nā́aàntì náaàntò wèe do ò tḗnnéní kòò bou o népo sāmmarímú kàri,

24 kòò deke kénkūnti. Kè diciríçiri ò dinté kuce kékua kédóúnko, kòò nduó kè sāmmarímú còmúmú kè diciríçiri còmúmú.

25 Kè becepèmbè mpēnkù koò yàù kòò duó kè diciríçiri còmúmú, kè bèe kote ke tì nàké Kuyie mpā́nā́aàntì náaàntò wenwe kó dihei.

26 Ti Yiè nKuyie mpā́nā́aàntì náaàntò wèe do ò tḗnnéní, ò tì kèè diì mōnni kébéi nke dò: Kuyie nkóo

nìtì weè yete kù do ò nàké tì, kè kù duónnì dicìrìcìrì kè dì ò kùò, kéndònnè kù do tì nhò nàkémè.

²⁷ Ò b́ei mēmmē kédeè ke d̀ò o bí bou o s̄ammarímú k̀ari.

Kè ìi dì bou,

²⁸ k̀òò k̀ate k̀énsó nti Yìè nKuyie nkóo nìtì duó ke c̄āānko kuce miēke, dicìrìcìrì nè s̄ammarímú kè dè c̀ómú, bá dicìrìcìrì í ò càáké, dì me nyí k̀ùò s̄ammarímú.

²⁹ K̀òò ò t̀ùóté k̀édaá ns̄ammarímú ìnkè k̀ékònnè ke bo ò sié, k̀òò k̀ūnné.

³⁰ Wè ò sié dìi m̀ònnì kédeè k̀òò k̀ūnné kuf̀ōtì ò do keú k̀ù o m̀ómumuò nho kp̀éí, k̀é nhò k̀ūri ke s̄áutí ke t̀ú: Áú! Ti népo kumu.

³¹ Bè ò k̀ūnné dìi m̀ònnì kédeè kè ti Yìè nKuyie mp̄āānāāntì nāānt̀ò náké o bí ke d̀ò: Kè ñ ku dìi yìè dí ñ k̀ūnné di me nk̀ūnné k̀ùù f̀ōtì Kuyie nkóo nìtì kè ñ d̀ú nk̀épéennè o k̀ūò.

³² Ti Yìè nKuyie nhò duó ntìi nāāntì k̀òò tì b́ei ntì yóó d̀òmu, ò nàké tì Betēdi kó diwũōt̀ònnì kp̀éí nnè yèè bo Sammarii tempē nyē kp̀éí.

³³ Nè mēmmē Sedoboammu í ncèète, k̀òò baa ns̀aké ke waà nyikuó nìùbè, kè wèè d̀ó wèè ò d̀òò ikuó nìùtì, k̀òò nfeu iwũō yewũōt̀òrè yèè bo yet̀òrè ìnkè.

³⁴ De kó meborime mēè do tanné Sedoboammu c̄īētè tem̀ou meyei mmieke, k̀ente kè bèè t̀è k̀ùò páíi kè te yèt̀irìi kp̀ánné.

14

*Kuyie mp̄āānāāntì nāānt̀ò Aiya nàkémè
Sedoboammu birē yóó k̀úmè*

¹ Kè Sedoboammu birē Abiya mùakē.

² Kòo nàké o pokù ke d̀̀: Íté kékote Sidoo ti Yiè nKuyie mpããnaànti náaàntò Aiya borè. Weè do n nàké ke d̀̀ n yóó di tikpàti. Á ceete amàà kòò báá banté a tùmè m pokù.

³ Nto pèèbè tepíitè, nè yekàtindà, nè mecekùò ndidènnì, kékote kóò yà kòo da nàké tìi yóó tuakení debire.

⁴ Kòo pokùu d̀̀ò ò ò nàké tì, kéité kénkòri Sidoo Aiya c̄fètè. Aiya do kòtému ke ténke í nkpaá wúó.

⁵ Kè ti Yiè nKuyie mmè ndie nkóò nàké ke tú: Sedoboammu bire deè m̀̀ nkòo pokù k̀̀riní a borè ke bo pãã, kòò t̀̀̀kení á ò nàké ke d̀̀ muu, ò í yó ndó á ò banté.

⁶ Aiya kèè dìi m̀̀nnì o nacènà dibòri kébéi nke d̀̀: Tanní f̄̀ nSedoboammu pokù. Dè d̀̀mmè kàa í d̀̀ bè da banté? N yóó da nàké tìi náaànti c̄èèmu.

⁷ Kote kénaké Sedoboammu ke d̀̀: Ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù tu kuù ò d̀̀ite Isidayeeribe mieke koò d̀̀ò okpàati.

⁸ Kuù fiète Dafiti kó tikpàti ke tì nhò duó, ò me nyí yie nke tũ nku kóo t̄̀nti Dafiti yèmmè, ò do tũmmu ku tannò yemou, ke kù tũnnè o yèmmè memou ke d̀̀ori kù d̀̀mè máà.

⁹ Kè wenwe me nd̀̀̀ri meyei nkè dè p̄̀èté bèè ò niiténè ke di tikpàti, ke d̀̀ò yebakè, ke maá sitenkaanì, k̄̀yí nti Yiè nKuyie mmieke ke kù bùtinné.

¹⁰ Deè te kè kù yóó yóu kè meyei ndo o c̄fètè. Kù tu kù yóó kuomu o fuku kó benitidaabè, bekótibè nè ibí bemou, tidaati nè bèè í tú tidaati kékáuté o c̄fètè bè ò̀ káuté mèè botí tiyontì nè kuhaa.

11 Sedoboammu cīètè kɔbe bèè bo kú diheì simó sù yóó bè cááké, kè bèè ku dikpáá tinòtì bè cò. Ti Yiè nKuyie nkuù béi.

12 Onitipòkù f̄ nyíté kékò. A naàcètè bo na diì mònni diheì kó dibòrì debire yóó kú diì mònni.

13 Kè Isidayeeribe bemou kómmú de kũũ nké dè kũnné, deñde demáà Sedoboammu cīètè miéke bè yóó kũnnémè. Dè miéke nke demáà ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù yàmè meborime kù pènsirì mè.

14 Ti Yiè nKuyie nyóó waámmu okpààti Isidayeeribe miéke, wèè yóó ku Sedoboammu cīètè temou. Dè yóó dòmu bàmbà.

15 Ti Yiè nKuyie nyóó potému Isidayeeribe kè bèè sántè tipèntì ò sántèmè menie mmiéke, kuyaakù nampè diì mònni. Kè kùu bè bèti ku èi sààrì kù duó ndì be yembè, kè bè cie nkè bèè sénté kukó nyàà bè fíúkú mèè kpéí ndibòd Asedaa kó itedéi ke íi nku miéke.

16 Ti Yiè nKuyie mbo dootóo Isidayeeribe Sedoboammu dò mèè yei nkpeí nke te kè be múnke dò mèeyei.

17 Kè Sedoboammu pokùu íté kénkũnti kétuàke Tidisaa, ò nà diì mònni o cīètè kó dibòrì kè debiree kú.

18 Kè bèè dè kũnné kè Isidayeeribe bemou kómmú de kũũ nkéndonnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè ku pããnáàntì náàntò Aiya kòo tì béi.

19 Sedoboammu pī mmùu tómmú temù, ò doké mèè botí nè ò di mèè botí tikpàti dè wàrimu Isidayeeribe kpààtibè dээрime pátiri miéke.

20 Sedoboammu do tú okpààti ke dò yebie nsìpìsìdé nè yèdèè ndi kékú kòo biré Nadabuu sòoté o kpàti.

*Odoboammu naámmè Sudaa kàbe kóo kpààti
(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 12:1-16)*

21 De m̀nni ke ś nSadoməə biré Odoboammu tu Sudaa kàbe kóo kpààti. Ó do yóó di tikpàti ke m̀ke yebie nsìpìsìnàà nè òm̀áà ndi, k̀ntə tikpàti ke dò yebie ntepiítè nè yèyiekè, k̀m̀bo Sedisadəmmu ti Yiè nKuyie ntāāté òi èi Isidayeeriibe botí iməu miəke kè ku yètiri bo ndi bo. O yə yètiri do tú Naama kòò tu Aməniibe botí kou.

22 Kè Odoboammuu d̀ò ti Yiè nKuyie nyí d́ dè, k̀yíi nku miəke kè d̀e p̀èēté o yembè kperé do d̀ommè.

23 Bembé bèè do maá yetàrè ke fííkú yetàrè nè dibəò Asedaa kó itedéi yetàrè yeməu ìnkè nè detie ndeməu také.

24 Kòo tonté kédə̀nè titouti kətanné benitipòbè bè yó nkə̀ri ke d̀unè bè be kó ibə̀kuó yəmmè. Bè do tekíi ibotí ti Yiè nKuyie ndo duó nkè bèe beti ì kó isə̀ke nyi.

25 Mə̀m̀me Odoboammu kpàti benni nummuri miəke Sisaki Esibiti kóo kpààti domè Sedisadəmmu ké bè p̀onté,

26 k̀túóté ti Yiè nKuyie nciētè kó tinenti, nè tekpààticīētè kpeti timəu páíi, k̀túóténè tisə̀də̀p̀iti Sadoməə do d̀ò tì.

27 Kòo kpààti Odoboammuu d̀ò disə̀wũ̀ kó tidə̀p̀iti k̀f́ó nde kó dif̀t̀iri, ké tì duó ntihā̀p̀anti tì bà tekpààticīētè kó dibòri.

28 Kòo kpààti ní nkòri ti Yiè nKuyie ncíètè kè bè tì tɔ, kòo kò mbèe tì kàtenè tihā̀pòntì tìi bàa tekpààticíètè ti kó kudieku.

29 Odoboammu dɔ̀rìmè tēmè ò dɔ̀ dèè kó dimàà, dè wàrimu Sudaa kpààtibè dɔ̀rìmè pátíri mieke.

30 Odoboammu nè Sedoboammu bè do dokùmu sáà.

31 Kè Odoboammuu kú kè bèe ò kũnné o ciɛ Dafiti èi, o yɔ̀ yètìrì do tú Naama Amòniibe èi kou, kòo bire Abiyammuu sɔ̀tè o kpàti.

15

Abiyammu tumè Sudaa kɔ̀be kóo kpààti (Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 13:1-3, 22-23)

1 Nɛbati bire Sedoboammu kpàti benni tɛpítè nè diniínni mieke nke Abiyammu naámmè Sudaa kɔ̀be kóo kpàti,

2 kéntɔ tikpàti ke dɔ̀ yɛbie nyètāāti ke bo Sedisadɛmmu. Abusadɛmmu kóo sapàà mMaaka weè do ò pɛitè.

3 Kòo tũnne o cice do dɔ̀ mèè yɛi mbá ò í nduó nho yèmmè mɛmɔ̀u ti Yiè nKuyie nho yà̀rì Dafiti kōme.

4 Nè Dafiti kpéi nkè ti Yiè nKuyie nyóu kòo yàbire baa sɔ̀tè tikpàti kòo fuku báá paà tikpàti, nè Sedisadɛmmu bo ntúmè be kó diheidiè.

5 Dafiti do dɔ̀ri ti Yiè nKuyie ndó mèmme, ò do í yóu ti Yiè nKuyie nhò nàké yèè nò kó dimari mudɔ̀rìmù, kè dè í tú Udii Itiibe botí kou kpeti.

6 Odoboammu fòmму mumɔ̀u mieke ò do dokùnèmu Sedoboammu.

⁷ Abiyammu dǎ̀rìmè tēmè ò dǎ̀ dèè kó dimàà dè wàrimu Sudaa kpààtìbè dǎ̀rìmè pátìri mièke. Abiyammu nè Sedoboammu bè do dokùmu o fòmму muməu mièke.

⁸ Δε kó difōnkúò kè Abiyammuu kú kè bèε ò kũnné Dafiti εì, kòo birε Asaa sǎ̀tè o kpà̀tì.

Asaa tumè Sudaa kǎ̀be kóo kpà̀tì

(Wénté 2 Bekpààtìbè tōmmú 14:1-2. 15:16-19. 16:1-6,11-14)

⁹ Isidayεεribe kpà̀tì Sedoboammu kpà̀tì benni sǐpǐsǐdè kperi mièke nke Asaa naámmè Sudaa kǎ̀be kóo kpà̀tì,

¹⁰ kénto tikpà̀tì ke dǎ̀ yebie nsipǐsǐnàà nè dimàà ke bo Sedisadεmmu. O yǎ kóo yǎ yètìrì do tú Maaka Abusadεmmu kóo sapàà.

¹¹ Kè Asaa ndǎ̀rì ti Yiè nKuyie ndómè kéndònnè ò yà̀rì Dafiti,

¹² kédenne o εì benitipòbè bèè dǎ̀uti dǎ̀utinè benitidaabè be kó ibǎ̀kuó yēm̀mè, kédεite sibǎ̀tenkaanì o yembè do dǎ̀ sǐ,

¹³ kédennεnè ketíke o yǎ kótì tinitipokpà̀tì, ke yé ò do ciékémè isǎ̀ke kó tebǎ̀tenkaanitè bè tu tè Asitaditee, kè Asaa te kǎ̀ũ kébǎ̀ nké tè cǎ̀u nSetinǎ̀ biriku mièke.

¹⁴ Kè yetǎ̀rè baa nè nkpaá, bá nè memme kè Asaa duó nho yēm̀mè meməu ti Yiè nKuyie nho fòmму muməu mièke.

¹⁵ Kòo tanné ti Yiè nKuyie ncǐtè mièke o cice ku pǎ̀ yèè pǎ̀rè nè o mómmuǎ̀ nhò kù pǎ̀ yè, yèè tu timátì péítì nè mesǎ̀ nnè tinentì.

¹⁶ Mudoò muù do bo Asaa nè Basaa be cuokè be fòmму muməu mièke.

17 Kè Basaa Isidayeeribe kpààtì do Sudaa kàbe mudoò, kémaá kuduotí kéfíté Damaa ke bo pénné kuce Asaa Sudaa kàbe kóo kpààtì.

18 Mèmmè kè Asaa túóté timátì péítì timòu nè mesò mmemòu ndèè do kpaá ti Yìè nKuyie ncíètè nè tekpààtìcífètè ké dè tou nho kó betōmbè, kè bè bo kote Damaasi ké dè duó nTabidimòò bire Esiyōō bire Benni-Adadi, Sidii kóo kpààtì, kóò nàké ke dò,

19 wèè yóu kè bèe mōte metaummè be nnè we, be yembè do mè mōke mèè botí, deè te kòò ò pā de kó dipānnì ke tú wèè tōtenè Basaa Isidayeeribe kpààtì metaummè, kòò ténke báá ò do mudoò.

20 Kè Benni-Adadii yie nhokpààtì Asaa ò nàké tì, kédèite bèè ni okpààtì āpōmbè kētō nkè bèe kote kēpōnte Isidayeeribe ekè, Iyōō èi nè Danni kperi nè Abedi-Beti-Maaka kperi nè Kinnedoti kó kutempē nkumòu, kēpōntenè Nefutadii èi dimòu.

21 Basaa tì kèè dii mōnnì kékūnné kuduotí marimù Damaa kēwēte Tidisaa.

22 Kòò kpààtì Asaa tíi nSudaa kàbe bemòu páíí, ò í nsùò nhòmòu, kè bèe túóté yetárè yemòu nè ideí Basaa do maánè dè kuduotí káfii Damaa èi, kémaánè kuduotí Kebaa èi Bensamē tempē mmieke nè Misipaa kperi.

23 Asaa dōòrìmè tēmè, o kōmbùò, nè ò dōò dèè kó dimàà, dè wārimu Sudaa kpààtibè dōòrìmè pátiri mieke. Asaa kòté dii mōnnì kēmuōke sinaàcèi.

24 Ò do ku kè bèe ò kūnné o yààrì Dafiti èi ndi, kòò bire Sosafatii wèè sōoté o kpàtì.

Nadabu naámmè Isidayeeribe kpààtì

25 Sedoboammu bire Nadabu do naá nyIsidayeeribe kpààtì Asaa Sudaa kàbe kóo kpààtì

kpàtì benni dèrínì ndi, kéntò tikpàtì ke dò yebie nyèdédé,

²⁶ kédòò ti Yiè nKuyie nyí dó dè, kètũnne o cice do dòò mèè yei nkétanné Isidayeeribe meyei mmieke.

²⁷ Kè Isakaa naàmùnkù kou Aiya bire Basaa ndó kébò nNadabu ke sò nyIsidayeeribe pi Kibetõõ Fidisitẽẽbe eì, bè de nhò kùò.

²⁸ Basaa do kùò Nadabu Asaa Sudaa kòbe kóo kpààtì kpàtì benni tãánnì ndi, kéfiete tikpàtì.

²⁹ Ò còuté dìi m̀nnì tikpàtì kékuò Sedoboammu cĩètè temou páí, ò í nsùò nhòmòù, kéndònnè ti Yiè nKuyie ndo tì béimmè Sidoo eì mieke nè ku pããnáãntì náãntò Aiya nùù mieke.

³⁰ Sedoboammu do dòò mèè yei nkétanné Isidayeeribe bemou meyei mmieke meè do íi nti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù mieke, meè do te kè tìi bè t̀òkení.

³¹ Nadabu d̀òrimè tẽmè ò dòò mèè kó dimàà, dè ẁrimu Isidayeeribe kpààtìbè d̀òrimè pátíri mieke.

³² Asaa do dokùnèmu Isidayeeribe kpààtì Basaa sãã.

Basaa naámmè Isidayeeribe kpààtì

³³ Sudaa kòbe kpààtì Asaa kpàtì benni tãánnì ndi Aiya bire Basaa naámmè Isidayeeribe kóo kpààtì kэмbo Tidisaa ke dò yebie nsipísídé nè yènàà,

³⁴ kédòò ti Yiè nKuyie nyí dó dè, ò do tũnne o cice Sedoboammu kó meyei mme ò do dòò mè kétanné Isidayeeribe meyei mmieke.

16

¹ Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Ananni birɛ Seuɔ ke dɔ wèè náké Basaa ke dɔ:

² Mí ndi Yiè nKuyie mmû ò kũténí mutáá mmiɛke koò dɔò okpààti, koò baké n nìtìbè Isidayɛeribe, ke tũnne Sedoboammu kó meborime, ke tanné n nìtìbè Isidayɛeribe meyei mmiɛke ke íi mmiɛke.

³ N yóó káútému o cĩtè kè tɛɛ dontenè Nebati birɛ Sedoboammu kpɛɛ.

⁴ Á ò náké ke tú n yɛ nho cĩtè kou wèè bo kú diheì simɔó siì yóó ò càáké, kè wèè ku dikpàà tinàtì ò cɔ.

⁵ Basaa dɔòrìmè tɛmè ò dɔò dèè kó dimàà nè ò doké mùù doò. Demou dè wàrimu Isidayɛeribe kpààtibè dɔòrìmè pátiri miɛke.

⁶ Kè Basaa kú kè bèè ò kũnné Tidisaa. Kòo birɛ Edaa sɔoté o kpàti.

⁷ Ti Yiè nKuyie ndo dúó nkè Ananni birɛ ku pããnáàntì náàntò Seuɔ béinnè Basaa nè o cĩtè ò dɔò mèè kpéi mmeyei ke íi nti Yiè nKuyie mmiɛke nSedoboammu do dɔòmè, nè ò kũmè Sedoboammu cĩtè tɛmou.

Edaa tumè Isidayɛeribe kpàati

⁸ Asaa Sudaa kɔbe kóo kpàati kpàti benni sipísidé nè dikuónni miɛke nke Basaa birɛ Edaa náammè Isidayɛeribe kpàati kɛmbo Tidisaa ke dɔ yebie nyèdèè.

⁹⁻¹⁰ Kòo kóo ããpònkòtì Simmidi wèè do baké okpàrinaasɛi dikéè kòo ndó kóo bɔ. Asaa Sudaa kóo kpàati benni sipísidé nè diyienni miɛke do nke. Diyiè marì kè Edaa mbo Tidisaa wèè baké

tɛkpààtìcǐɛ̀tè o cǐɛ̀tè miɛkɛ kɛ́yà mɛnaà nkémuó. Kè Simmidii taroo kòò poté kékúɔ kécɔuté tikpàtì.

11 Ò na diì m̀ǹnnì kékari dikpààtikàrì kékúɔ Basaa cǐɛ̀tè tɛm̀ou páíí ò í nsùó nhonitidòù m̀ou o cǐɛ̀tè miɛkɛ yoo o cǐdétè kou, yoo òm̀ou wèè taunè Basaa.

12 Kè Simmidii kuɔ Basaa cǐɛ̀tè tɛm̀ou kéndònnè ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Basaa kpéí nnè ku pããnaàntì náãntò Seu nùù miɛkɛ.

13 Dɛndɛ kó dimàà dè ò t̀ùòkení o yei kpéí nke nè o birɛ Edaa k̀m̀e ò do d̀ò m̀e kétannè Isidayɛɛribɛ m̀eyei mmieɛ kɛ́yí nti Yiè nKuyie mmieɛ nè bɛ kó m̀ubɔféù.

14 Edaa d̀òr̀imè t̀m̀e ò d̀ò d̀è kó dimàà dè ẁarimu Isidayɛɛribɛ kpààtìbè d̀òr̀imè pátiri miɛkɛ* ndè í tú Bekpààtìbè t̀mmú pátiri ketirì yoo didèrì, b̀e náa nyèmayè kpéí nke kè dɛ kó yepáte í bo nkaké Kuyie nnáãntì pátiri miɛkɛ.

Simmidi naámmè Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì

15 Sudaa k̀bɛ kóo kpààtì Asaa kpàtì benni sipísidé nè diyíènnì miɛkɛ nkè Simmidi naámmè Isidayɛɛribɛ kóo kpààtì, k̀nt̀o tikpàtì kɛ d̀ò yɛwɛ ỳyiekè. Dè do s̀ mbè pi Kibetɔ̀ nwe Fidisitɛ̀bɛ èi.

16 Bɛhããp̀òmbè kèè diì m̀ǹnnì bɛ kari kɛ d̀ò nSimmidi b̀o nhokpààtì kòò k̀ú. Dɛ kó diyìè d̀imàà miɛkɛ kè Isidayɛɛribɛ p̀í nhohããp̀ònkóti Omidi tikpàtì dɛndɛ dihããp̀ònkari.

17 Dɛ m̀ǹnnì Omidi nè o ããp̀òmbè kè b̀è ité bɛ do kari dè k̀epi Kibetɔ̀ kékɔte kédò Tidisaa.

* 16:14 ...kpààtìbè d̀òr̀imè pátiri: Bè náa ndiì pátiri kpéí die

18 Simmidi s̄ ndiì m̀nni behããp̀mbè do dihei k̀o k̀te k̀ta tekpààtìc̄f̄tè o k̀o kudieku k̀c̄s̄u nkè t̀e ò w̄nnènè k̀c̄s̄útè k̀o k̀. t̀e ò w̄nnènè k̀c̄s̄útè k̀o k̀.

19 Dende ò t̀̀kení o yei nkpr̄í nke, ò d̀d̀ mè ti Yiè nKuyie nyí d̀ d̀, ke t̀nne o cice Sedoboammu k̀o meyei nh̀o do d̀d̀ mè k̀tannè Isidayeeribe meyei mièke.

20 Simmidi d̀̀r̀mè t̄mè, ò b̄mmè okpààtì, d̀ w̄rimu Isidayeeribe kpààtìbè d̀̀r̀mè pátiri mièke.

21 De m̀nni k̀ Isidayeeribe toté k̀ diwétirì t̀nne Kinati bire Tibinni ké we mp̄ ntikpàtì. K̀ diwétirì terì nkpaá t̄ nh̀Omidì.

22 Omidì k̀o dit̄nni dii do na Tibinni kperi k̀ Tibinnii k̀ k̀ Omidii naá nhokpààtì.

Omidì naámmè Isidayeeribe k̀o kpààtì

23 Sudaa k̀be k̀o kpààtì Asaa kpàtì benni sipísitããti nè d̀máà mièke nke Omidì naámmè Isidayeeribe k̀o kpààtì k̀mbo Tidisaa ke d̀ yebie nyèkuò. Ò do t̀ tikpàtì ke d̀ yebie ntepiútè nè yèdèè ndi.

24 De k̀o dif̄nkúò k̀donté Simmedi borè Sammarii t̄r̀ mèdit̄bii nsik̄up̄is̄ikuò (6000) k̀maá dihei de k̀o dit̄r̀ ìnkè, ké di yú ò di dontènè wè k̀o diyèt̄r̀ ke d̀ Sammarii.

25 K̀ Omidii d̀d̀ ti Yiè nKuyie nyí d̀ d̀ k̀p̄c̄tè bè ò niitènè ke di tikpàtì.

26 Ò do t̀nne Nebati bire Sedoboammu k̀o meborime mme, ò do d̀d̀ mèè yei nk̀tannè Isidayeeribe meyei mièke k̀yí nti Yiè nKuyie mmièke nè be k̀o mub̄f̄è.

27 Omidì d̀̀r̀mè t̄mè nè ò doké mùu doò d̀ w̄rimu Isidayeeribe kpààtìbè d̀̀r̀mè pátiri mièke.

28 Kòo kú kè bèè ò kǔnné Sammarii kòo biré Akabuu sɔ̀tè o kpà̀tì.

Akabu naámmè Isidayeeribe kóo kpà̀tì

29 Sudaa kɔ̀be kóo kpà̀tì Asaa kpà̀tì benni sipísità̀tì nè diniínnì ndi, Omidi biré Akabu naámmè Isidayeeribe kóo kpà̀tì, kéntɔ̀ tikpà̀tì ke dɔ̀ yebie nsipísidé nè yèdéè, ke bo Sammarii.

30 Kòo biré Akabuu dɔ̀ ti Yiè nKuyie nyí dɔ̀ dè kè dèè pɛ̀tè bèè ò niiténè ke di tikpà̀tì.

31 Ò tǔnnemè Sedoboammu borime kè dende ntú mpútì, kòo kɔ̀te kétúóté Sidoniibe kpà̀tì Itibaadi kóo sapà̀ nSesabeedi képuoke kénínkú dibɔ̀ Baadi ìkè ké di fié iwũ̀,

32 kémaá dibɔ̀ Baadi ditou Sammarii kémaá de kó ditou mieke diwũ̀stònnì,

33 kéfiínnè ndibɔ̀ Asedaa kó kutedɔ̀ kényí ti Yiè nKuyie mmieke kè dèè pɛ̀tè Isidayeeribe kpà̀tìbè sɔ̀mbe bèè ò niiténè ke di tikpà̀tì.

34 De kó yemà̀rè mieke nke Iyedi Beteedi kou wɛ̀te ke maámè Sedikoo kó kuduotí ké nkù pũ̀ku kè o kóo po Abidammuu kú, kòo nkpetì yecà̀kè kòo bíyã̀tè Sikubuu kú, ti Yiè nKuyie ndo tì nàkèmu Nunni biré Sosuwee.

17

NKuyie mpã̀nã̀antì náantò Edii nàkémè kutayietí kpéí

1 Kè Edii, Tisibii èi kou, Kadaadi tempè nkouu náké okpà̀tì Akabu ke dɔ̀: Ti Yiè nKuyie ny-Isidayeeribe tũ nkù bomu kè n tu ku kóo tǔntì. Timaantì í yóó mantè, fetaafe me nyí yóó ni, kè mĩ sàà í béi nke tú fèè ni.

Edii bomè Kediti kó tekóntè

² Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Edii ke dò:

³ Íté kékote diyie yìenì kèè bíékè kukó nSuditèè kénsori Keditii kó tekóntè mièke tèè bo Suditèè yáà diyie yìenì kèè bíékè.

⁴ A yó nte nyō nkè n duó nkè yekākā nda duò mmudii.

⁵ Kòo dòò ti Yiè nKuyie nhò nàké tì kèíté kékote kémbo Keditii kó tekóntè mièke Suditèè diyie yìenì kèè bíékè.

⁶ Kè yekākā níí ò duó mudii nè imaa ndikūnweñni nè kuyuoku.

Edii kòtemè Sadeputaa okúpokù cṛètè

⁷ Kè dè mboní kè tekóntè kó menie nkūũ ke yé fetaafe ténke do í niùmè.

⁸ De mǎnnì kè ti Yiè nKuyie nhò béinnè ke dò:

⁹ Íté kékote Sitōō tempè nSadeputaa èi kémbo, n nàkému okúpokù mǎu deborè, kòò bo nda duò nkàa yo.

¹⁰ Mèmmè kòo íté kèpĩ nSadeputaa kó kuce, kétuakoo diheì kó dibòrì kèyà okúpokù mǎu kòò kau ideí. Kòo o yu ke dò: M pā menie nkè n yā.

¹¹ Kòo nitipòkù nkòri ke bo yènténì kòo wète kóò yu ke dò: Á m pānì mudii.

¹² Kòo nitipòkùu ò tēñné ke dò: Ti Yiè nKuyie nha tū nkù yému n yí mākemè mudii mamù mùù bèñné, muyuo mmuù kraá teconkute mièke ke mǎnnè a bo pikúmè dinacekutiri, mekùò nsámǎpó dikòdènni mièke. M mè nkau idabí ke yóó de ndòò, nè m bire kè ti di kèdeè kèmbaa mukūũ.

¹³ Kè Edii ò tēñné ke dò: A bá nyīèkù, kote kédòò a dó kédòòmè, kàa dòò á keté kékake dikàtìndàà sāmǎpó

kékòtènní kẹ̀ n duò nke nẹ̀ na kékakẹ̀ f́ nnè a birẹ̀ di kperi.

14 Ti Yiè nKuyie nyIsidayeeriβε tũ nkù béimmu ke tú: Muyuo nyí yóó deè τεconkute miεke, μεkùò mme nyí yóó deè dikòdénnì miεke, kẹ̀ kù yàa duónnènnì fetaafè.

15 Kòo kote kédòò Edii ò nàké tì, kẹ̀ bè nyo mβemou wenwe nè o birẹ̀ nè Edii.

16 Muyuo nyí ndèè τεconkute miεke, μεkùò mme nyí ndèè dikòdénnì miεke, ti Yiè nKuyie ndo ti nàkémè Edii kòo ti béi.

Edii fòukùnnemè okúpokù birẹ̀

17 Kẹ̀ okúpokù Edii bo wèè c̄fètè, kòo birẹ̀ε muεke kẹ̀ de nc̄éè mediè nkè dèε kú.

18 Kòo nàké Edii ke dò: Ti kpeti dòmmε mí nnè f́ nti Yiè nKuyie nkóo nìti? A kòtení n c̄fètè ke bo dente n yei mme ti Yiè nKuyie nkékuo m biràà?

19 Kẹ̀ Edii dò: N duónnì a birẹ̀.

Kòo dè c̄outé onitipòkù nou miεke kédekεnè kudànkù kudieku nhò ã dè, ké dè d̄óu nho d̄óu ñnkè,

20 kébántè ti Yiè nKuyie nke dò: Ti Yiè nKuyie n tũ nkù, a d̄ó kédòòmu meyei nhonitipòkù yie nke kùo o birẹ̀, wenwe wèè n c̄outé o c̄fètè miεkaà?

21 Kẹ̀ Edii nhokù debirẹ̀ ñnkè ke dò kuce mèt̄ā̄ti ke báá nti Yiè nKuyie nke tú: Ti Yiè nKuyie n tũ nkù, n da báámmu yóu kẹ̀ debirẹ̀ w̄ennì w̄ētení de miεke.

22 Kẹ̀ ti Yiè nKuyie nc̄outé Edii báámm̄i, kẹ̀ debirẹ̀ w̄ennì w̄ētení de miεke kẹ̀ dèε foute.

23 Kòo dè c̄utènnì kédúó nde ȳo ke dò: A birẹ̀ fòumu!

24 Kòo nitipòkùu ò nàké ke dò: Di mmònnì m bantému ke dò nha tú Kuyie nkóo nìti, ke náá ntimóm̄m̄nti ti Yiè nKuyie nda duò nti.

18

Edii nàkémè fetaafè yóó wēte kénimè

¹ Kè dèe mǎnte kém̄m̄ke yebie nyètǎati kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Edii ke dò: Kote kébenke amáà Akabu, n yóó duó nkè fetaafèe nimu.

² Kè Edii nk̄ari ke bo benke omáà Akabu.

De do s̄ ndikònni deukemu Sammarii.

³ Nè de kp̄éi nke Akabuu yú Abudiasi wèè baké tekpààtic̄ètè. Abudiasi do tú wèè dé wenwe ti Yiè nKuyie.

⁴ Sesabedi do k̄u dii m̄nni ti Yiè Kuyie mp̄ānāānti náam̄bè kè weè s̄onne Kuyie mp̄ānāānti náam̄bè tek̄ùtè (100) kè bè toté yet̄irè yèd̄è, dii nsip̄is̄in̄umm̄, diteri mem̄me kè bè s̄onne tit̄ad̄enti tid̄éti mieke, kè mbè duó mmudii nè meniè.

⁵ Kè Akabuu ò yu kóò nàké ke dò: Ti ce ndihèi dim̄u sibií borè nè ikó mborè, k̄yà ti bo p̄tè tim̄úti k̄eduó nsis̄ēi nè s̄āmmarím̄ubè, kè dèe yie nkè ti báá kū iw̄ũ.

⁶ Kè bèe toté dihèi yew̄étiyè bè yóó ce nyè. Kè Akabuu k̄eté o kó kuce, kè Abudiasi keté o kó kupíkù.

⁷ Ó k̄etóo mem̄me k̄econè Edii kóò banté kénínkú k̄és̄inn̄ó o ìikè ke dò: Okótì Edii, f̄ nweà?

⁸ Kòo ò t̄én̄é ke dò: Mí nwe! Kote kénáké okpààti ke tú n k̄éróomu.

⁹ Kè Abudiasi kuónko ke dò: N da càke ba okótì kàa yó n f̄ité kè Akabu m p̄i nk̄ekuó?

¹⁰ Nè ti Yiè nKuyie nti t̄u nkù, dihèi marì í bo okpààti í t̄o ndi benit̄ibè kè bè bo da wammú, kè dihèi marì k̄obe yoo dikpààtiyuu marì ȳi a í dè bo, bèe duó nkè bèe parikè ke dò bè í da yà.

¹¹ A né mè ntu n kote kóò nàké a k̄érómè.

12 Kè n yìtè kè ti Yiè nKuyie nYaá nda tùóté bá n yí yé mù da kàtenè kè, kòo kpààti kàtení ke da mǎh̄tè ò yóó n kuomu. M me ndému ti Yiè nKuyie nnè m bíkém̄bèntì.

13 Okóti bè í da nàké Sesabεedi do kòu Kuyie mpāānāāntì náam̄bè kè n dǎ̀raà? Míi do sǎ̀nne Kuyie mpāānāāntì náam̄bè tekòutè (100) ké bè toté yeṫṫrè yèḏéè, ké bè sǎ̀nne titā̀dèntì tidétì mieke, kuu nsipísìnùmmù kutekù sipísìnùmmù, ké mbè duò mmudii nè meniε.

14 A né mè ntu n kote kóò nàké a kéroómè, n yóó kote kòo n kuomu.

15 Kè Edii béi nke dǎ̀: Ti Yiè nKuyie Mprakεdaa bomu kè n tu ku kóo tǎ̀ntì. N kǎ̀rimu yie nke bo benke m màà Akabu.

Edii nè Akabu bè màútémè

16 Mém̄me kè Abudiasi kote kéconè Akabu ke ti nhò nàké, kè Akabuu kote Edii borè.

17 Ò yà dii mǎ̀nni Edii kóò nàké ke dǎ̀: N da yàmu! Fǎ̀ nwèè te kè meyei ndo Isidayεεribe.

18 Kè Edii ò tǎ̀nné ke dǎ̀: Míi í te kè meyei ndo Isidayεεribe, fǎ̀ nnè a cǎ̀tè kǎ̀be dii te, ke yé di yetemè ti Yiè nKuyie, kàa feu iwũḏ yebòkè Baadibe.

19 A né kote kénáké Isidayεεribe bεm̄ou kè di kàtení m borè Kadimεedi tǎ̀rì ñnkè, kénneínèní Baadi kó bepāābè sikousinàà nè sipísìnùmmù (450), nè Asedaa kǎ̀be sikousinàà (400) bèè yo nSesabεedi borè.

Bè fiémè iwũḏ Kadimεedi

20 Kè Akabuu tíi nyIsidayεεribe bεm̄ou nè Baadi kó bepāābè Kadimεedi tǎ̀rì ñnkè.

21 Kè Edii k̄atoo be borè ke béi nke d̄ò: Dè yó nkááké de kè di yóu di bo ncaatimè tipîti tidéti? Kè ti Yiè nKuyie nkuù tu, tūnnenè ku! Kè Baadi weè me ntu, tūnnenè we!

Bá bè í nhò tènné tìmatì.

22 Kè Edii baa nkpaá s̄oké o náaantì kébéi nke d̄ò: Mí nwèè nàá nti Yiè nKuyie mpāānāantì n kpaá m m̄àà ndi, díndi Baadi kó bepāābè kè di bo sik̄ousin̄à nè sip̄is̄in̄um̄m̄ù (450).

23 Ti duónnè yenaadakè yèdéè, kè dí deite di kperi òim̄àà, kè dí òi kùò kékéké kédáá nyideí ìnkè, òi mè mbáá ānné muhāá. Kè n kùò n kperi kékéké kédáá nyideí ìnkè m mè mbáá ānné muhāá.

24 Kè dí yú di kó dib̄ò Baadi kè n yú ti Yiè nKuyie. Kè Baadi duōnní muhāá nweè tu. Kè ti Yiè nKuyie nkuù me nduōnní muhāá nkuù tu.

Kè bèe yie mbem̄ou ke d̄ò: Dè wenni.

25 Kè Edii náké Baadi kó bepāābè ke d̄ò: Keténè kētāātè di kó dinaadaà ke yé dí s̄umè, dí yú Baadi, di me mbáá ānné muhāá.

26 Kè bèe túóté dinaadaà kékuò kédòò kédeè, kényu be b̄ò Baadi ke tú: Baadi keè ti da yumè! Kè bè nyu dik̄ūnweínì kè diyie yà cónnénè yeyo. Bè í nkèè tìmatì yoo bèe yà met̄énnimè mamè, kè bè nhau ke ninku diwūšt̄ōnnì ìikè.

27 Diyie cōrm̄ú òi mōnnì yeyo kè Edii ndó ké bè daá ke d̄ò: Yúnè mediè! Baadi me ntúmè nKuyie nku, ò bo ntoti o yèmmè mme, yoo o n̄òtè í feí, bá ò mbo kup̄òòkù, yoo ò yè nke duó, yúnè we mediè nkòo ente!

28 Kè bèe wekii mediè nkényóúnè bem̄àà yese nè yekpāā nkè meyī nyìè, kéndōnnè bè do m̄akemè de

kó memantímè.

²⁹ Diyiè tũntè dìi m̀ǹǹǹi k̀è b̀èè íté ihúu k̀è kutoweku ndáátí ke yà tuakenè kuyuoku b̀è ãã fié dìi m̀ǹǹǹi iwũõ, b̀è me nyí nkèè tìmatì yoo meténnímè mamè yoo b̀èè yà mecannimè mamè.

³⁰ De m̀ǹǹǹi k̀è Edii b̀è nàké ke d̀ò: Tóónnènní m borè! K̀è b̀èè tóónní bemou o borè, koo w̄ete k̀étũntè ti Yiè nKuyie nkó diwũõt̀ǹǹi dìi do p̀ntè,

³¹ kédeè k̀étuóté yetárè t̀epíítè ǹè yèdèé k̀è yè mbo Sakabu bí do mamè. Ti Yiè nKuyie ndo nàké wè ke d̀ò: Di mm̀ǹǹi b̀è yó nda yu ke tú Isidayeri nwe.

³² Memme Edii maámè diwũõt̀ǹǹi ǹè yetárè ti Yiè nKuyie nkpéí, kékeú difò̀t̀iri k̀éfité, k̀a bo dè cũõ meniè mmè mbo dítiri sipísitããti.

³³ Koo daá nyideí k̀ékuo o nààfè, k̀éké k̀é k̀énóó nyi ñnkè.

³⁴ Ke d̀ò: Piennè meniè nsicee s̀inàà k̀è b̀èè sì pié. Koo d̀ò: Cúunnè idéi ǹè fenààfè de ñnkè. K̀è b̀èè cóú. Koo d̀ò: Yíènè kuce medérímè.

K̀è b̀èè yíé. Koò d̀ò: Yíènè kuce metáámmè.

K̀è b̀èè yíé.

³⁵ K̀è meniè mpõnté diwũõt̀ǹǹi, k̀épié ndifò̀t̀iri b̀è keú dì ke fité.

³⁶ Dè tũðke dìi m̀ǹǹǹi b̀è ãã fié dè kuyuoku iwũõ k̀è Edii Kuyie mpããnáàntì náàntò tóónko be borè k̀ébéi nke d̀ò: Ti Yiè nKuyie nhAbarahamu ǹè Isaki ǹè Sakabu b̀è do tũ nkù, d̀ò yíé nkè benitibèe banté a tùmè ti Yiè nKuyie nyIsidayeribe tũ nkù, k̀è ñ tu a koo tãnti, k̀è f̄õ ñ nàké k̀è ñ d̀ò m̀ mè ndòòmè.

³⁷ Ti Yiè nKuyie ndòò n yèmmè, d̀òò n yèmmè! K̀è benitibèe banté f̄õ tumè ti Yiè nKuyie nke ceeri benitibèe yèmmè, k̀è mè w̄ĩtiní a bíékè.

38 Kè ti Yiè nKuyie ncũñní muhãá nkè m̀ùu c̀óúté f̀enààfè nè idéí késũđtoò menie mmèè bo difò̀tìrì miéke.

39 Kè benìtìbè bəm̀əu yà dèè d̀ò̀ kédò késĩnnóò ketenkè kébéí nke d̀ò: Ti Yiè nKuyie nkuù tu Kuyie! Ti Yiè nKuyie nkuù tu Kuyie!

40 Kè Edii béi nke d̀ò: Pĩnnènní dibò̀ Baadi kó b̀epããbè, di báá yie nkòò m̀ə̀u coké bá òmáà.

Kè b̀èè b̀è pĩnní kòò b̀è k̀ə̀tenè Kisõõ kó mborè ké b̀è fié.

Fetaafè ẁè̀te ke nimè

41 M̀em̀me kè Edii náké Akabu ke d̀ò: K̀ə̀te kédì k̀éyà, n k̀è̀mu fetaafè kuòmmè.

42 Kè Akabu nk̀ə̀rì ke bo di k̀éyà. Kè Edii íté kédেকে Kadimèedi t̀ā̀rì yómmè kénsĩ nkòò yuu soké o ǹú̀u nsàku.

43 Kòò náké o kóo t̀ə̀ntì ke d̀ò: Íté kédekoo k̀éwénté d̀àméèrì bíékè.

Kòò dekoo k̀éwénté ke d̀ò: N yí yà d̀ə̀marè bá s̀ám̀p̀.

Kè Edii ò náké ke d̀ò: Nwĩ̀tì ke d̀ò kuce m̀èyiekè.

44 Kuce m̀eyièmmè m̀ə̀nnì kòò t̀ə̀ntì ẁè̀tení kóò náké ke d̀ò: N ỳamu diwètìrì d̀àméèrì bíékè kè di m̀annè tenò̀tè kó m̀ep̀k̀umè. Kè Edii d̀ò: Dekoo kénáké Akabu kòò c̀átinné o s̀ĩ tenaasàntè k̀écúte fetaafè yà̀ bo ò pĩ.

45 Kè d̀è nyóó yí kè yewètèè ā̀nné, kè k̀eĩnkèe s̀oute, kè kuyaak̀uu fuute kè fetaafèe ni m̀ediè. Kè Akabuu deke o naasàntè k̀enkũnti Sisedèedi.

46 Kè ti Yiè nKuyie nkó muwèrím̀uu c̀útení Edii ìnkè, kòò boú o naak̀ònfè k̀écoké k̀eniiténè Akabu k̀étuə̀ke Sisedèedi.

19

Edii cokémè kékote Odèbu tãri

¹ Kè Akabuu náké Sesabɛɛdi Edii dɔ̀ dèè kó dimàà, nè ò fiémè Baadi pããbè beməu.

² Mɛ̀mɛ kè Sesabɛɛdii tɔ̀ nkè bèè náké Edii ke dɔ̀: Sesabɛɛdi tu kè dè naa kááké miɛ nkòò í da kùə a kùə mɛ̀ botí Baadi pããbè o bəkèè ò dɔ̀ yè dómè!

³ Kè Edii ti kèè kè kufɔ̀wáá nhò pĩ nkòò coké. Ò tùòke dii mɔ̀nni Bɛɛrisebaa Sudaa tempɛ̀ mmieke ke de nyóu o kóo tɔ̀nti,

⁴ kɛ̀ntũũ ke centi dikpáà miɛke kɛ̀tuəkoo mutie mamù také kékaroo kɛ̀beke Kuyie mmukũũ nke dɔ̀: Dè ñ tontému! N Yiè nKuyie túóté n wɛ̀hni, n yí wenni ke pɛ̀tɛ̀ n yembè.

⁵ Mɛ̀mɛ kòo duó, kè munɔ̀ndɔ̀mmúu ò pĩ kòo yè nkéduó. Kè ti Yiè nKuyie ntɔ̀nni marii kɔ̀tení kóò bàùtè ke dɔ̀: Íté kédi!

⁶ Kòo íté kɛ̀wɛ̀nté kénsó nkupɛ̀mpɛ̀nkù duó o yuu do bo kùu píkù, kè menie nyĩkú nè didénni, kòo kù tùóté kɛ̀cááké, kɛ̀yà menie nkéwɛ̀te kédú.

⁷ Kè ti Yiè nKuyie ntɔ̀nni wɛ̀tení kuce medérímè kóò bàùtè ke dɔ̀: Íté kédi! A ce kpaá détirìmu mediè.

⁸ Kòo íté kédi kɛ̀yà, kè de kó tidiitì ò duó mmuwɛ̀rímú kòo ncenti ke dà iyie nsipísìnà, deyènnè sipísìnà ke yà tuəkènè ti Yiè nKuyie ntãri Odèbu.

Ti Yiè nKuyie mbenkemè kumàà Edii

⁹ Kè Edii tuəkoo Odèbu tãri kɛ̀ta kutādènkù ke bo yíé nkè ti Yiè nKuyie nhò béinnè ke dɔ̀: Edii a dɔ̀ ba diɛ?

¹⁰ Kòo kù tɛ̀nné ke dɔ̀: N kɔ̀nti yaumu f́ nti Yiè nKuyie Mpakɛ̀daa a kpéi nkè dè ñ yóu Isidayɛɛribe

dootóomè a bè dònè mèè taummè, ke pùo nha wũõtàrè, ke kùo a pããnáànti náam̀bè kè n kpaá m m̀áa kè bè d́ kè n kuo.

11 Kè ti Yiè nKuyie ndò: Yènní kécómmú ditãrì ìnkè n yìkè, n yóó pèétemu.

Meñme kuyaakù diekù ìténímè kénfuutí ti Yiè nKuyie nyìkè kè yetãrè yaú, kè yepèrè pùò. Ti Yiè nKuyie me nyí bo de mieke. De kó difõnkúò kè ketenkèe aá, Kuyie mme nyí mbo de mieke.

12 De kó difõnkúò kè muhãá ncóuté, ti Yiè nKuyie me nyí mbo mu mieke. De kó difõnkúò kè muyaá nyòmmù mamùu tuòkení.

13 Edii mù kèè dù m̀nni kékãá nho yaàbòrì o ìkè, kèyènní kécómmú kutãdènkù b̀rì, kè ti Yiè nKuyie nhò béinnè ke d̀: Edii a d́ ba die?

14 Kòo kù t̀nné ke d̀: N k̀nti yaumu f́ nti Yiè nKuyie Mpakedaa a kpéi nkè dè ñ yóu Isidayeeribe dootóomè a bè dònè mèè taummè, ke pùo nha wũõtàrè, ke kùo a pããnáànti náam̀bè kè ñ kpaá m m̀áa, kè bè d́ kè n kuo.

15 Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke d̀: Wète kètũnne kuce kùu ỳnè dikpáa ke k̀rì Damaasi. Kàa t̀òkoo a p̃ nhAsayeedi tikpàti kòò mbaké Sidii.

16 Kàa cóú mmekùò nNimmusi bire Seu kòò p̃ ntikpàti kòò mbaké Isidayeeribe. Kàa p̃ nSafati Abedi-Meodaa kou bire Edisee, kòo c̀uté a f̀t̀rì kèntú m pããnáànti náantò.

17 Kè wèè yenténè Asayeedi siè Seu ò kùo, kè wèè yenténè Seu kperi Edisee ò kùo.

18 N soómmu Isidayeeribe mieke benitibè sikòupìsìyiekè (7000) bèè í nìnkú dibòò Baadi tenkaanitè ìkè ke t̀ d̀u nke t̀ waare.

Edii tããtémè Edisee kòo bo sòoté o tãmmú

¹⁹ Kè Edii kòte káyà Satati biré Edisee késó nhò dùnè inààke ìdèi deì titõntì epíítè nè tìdétì kòo tò kutõnkù epíítè nè kudéríkù kpèyi, kè Edii dáté o yaàbòrì ké dì dootóo o ìnkè.

²⁰ Kè Edisee yóu o nààke kécoké tũnne Edii, kòo nàké ke dò: Yóu kè n kòte kécáu n cice nè n yó kèwēténì ke da tũnne. Kè Edii ò tḗnné ke dò: Kòte ke né nyé n da dòò dè.

²¹ Kè Edisee kòte kétúóté inààke ò do duònè ì, ké i feúté ti Yìè nKuyie nkétúóté kudúú ì do bukú kù kètòtìnne ké ì bènné, kéduó nho kòbe kè bèe cááké. Kòo ité kètũnne Edii kéntú o kóo tõntì.

20

Sidii kóo kpààti pimè Sammarii

¹ Kè Sidii kóo kpààti Benni-Adadii tí mbehããpòmbè bemou, kè bekpààtibè sipísitàãti nè bèdébè nhò bonè nè sisēĩ nè sikipàrinaasēĩ kè bèe kòte képi Sammarii kóo do.

² Kòo tō nkè bèe nàké Akabu Isidayeeribe kóo kpààti dihei miéke ke dò:

³ Benni-Adadi tu weè te a mátì péítì nè a sòò, nè a pobè nè a nitidabí sààyì.

⁴ Kè Isidayeeribe kóo kpààti ò tḗnné ke dò: Okpààti n yiemmu a béi nti, fòò n te nè n kpere demou.

⁵ Kè bè do tōnní bèe yíé wēténì Isidayeeribe kóo kpààti borè kòò nàké ke dò: Benni-Adadi tu, ò do yē nhá ò duó nha mátì péítì nti nè a sòò nnè a pobè nè a bí.

⁶ Dè naa bo nkááké mie nkòò tōnní o tōmbè kè bèe ta a cīṣṣè nè a tōmbè kpesi, kékuti, kétúóté a yèmmè naatinè dè.

⁷ Kè Isidayeeribe kóo kpààtì tìi nho èi kó bekótíbè, ké bè nàké ke dò: Banténè ke dō nhonitì yie nni ndónè meyei mme, ò m beke m pobè nè m bí, timátì péítì nè meso m me nyí yete.

⁸ Kòo èi kó bekótíbèe ò nàké ke dò: Ntì bùútì! A báá tì yie.

⁹ Kòo nàké Benni-Adadi kó yetōrè ke dò: Kōtenè kénáké okpààtì ke tú: N yē nhò m beke tì meketimè m bo tì dòò, tìi nti m báá na ké tì dòò.

Kè bèe kote ké tì nhò nàké.

¹⁰ Mèmmè kè Benni Adadii tō nkè bèe ò nàké ke dò: Benni-Adadi tu: Kòò pònte Sammarii, kòo tǎǎ nsànnè bèè ò neinè bè bo pikúmè bá wè dinacekutiri o bakèe ò dòò yè dómè.

¹¹ Kè Isidayeeribe kóo kpààtì bè nàké ke dò: Kōtenè kóò nàké ke dò: Bè ǎǎ í nkōti ke euti.

¹² Benni-Adadi tì kèè diì mōnni ke sǎ mbè kàri be touti ke yō mmenaà nwenwe nè bekpààtibè bèè dō ò bonè. Kòò péi nho ãǎpòmbè ke dò: Bá wè wèe kote o cónni! Mèmmè kè bèe cómmú kéwetinné dihei.

Isidayeeribe namè Benni-Adadi

¹³ Mèmmè kè Kuyie mpǎǎnǎǎntì náǎntò mōu kōtení Isidayeeribe kóo kpààtì Akabu borè, kóò nàké ke dò: A wúó nkunitisūkù kuu naà? Ti Yiè nKuyie ntu kù bè nda duómmu kè dè bo yie kàa banté ke do nkù tú ti Yiè nKuyie.

¹⁴ Kè Akabu dò: Nè we mborè nde kù yóó bè nti duómmè? Kè Kuyie mpǎǎnǎǎntì náǎntò dò: Ti Yiè nKuyie ntu bèè baké itempē nnè be kó behǎǎpòmbè

borè nde. Kè Akabu dò: We nyóó keté mudoò? Kè Kuyie mpããnáàntì náàntò dò: F́ó nwe.

¹⁵ Kè Akabuu kaa mbèè baké itempè nnè be kó behããpòmbè kè bè mbo sikousidé nè sipísitàãti nè bèdébè (232). De kó difõnkúò kékaa mbehããpòmbè nè Isidayeeribe bemou kè bè mbo sikoupsiyiekè (7000).

¹⁶ Kè bèe yènní ke bo bè do, ke ś ndiyiè còmúmú yeyo, kòo kpààti Benni-Adadi nè o kabe bekpààtibè sipísitàãti nè bèdébè bèè do ò bonè kè bè kàri be touti mieke ke yó mmenaà nke muò.

¹⁷ Bèè ni itempè nnè be kó behããpòmbè bèè do niité kényènní. Kè bèe t̄ nkè bèe náké Benni-Adadi ke dò: Benitibè yènní Sammarii.

¹⁸ Kòo dò: Kè bè yènní ke d́o ti narikemu dí bè p̄i ndi báá bè kùò, kè bè me ndó mudoò mmu di bè p̄i ndi báá be kùò.

¹⁹ Bèè baké itempè mbe kó besám̄póbè, bèè do keté kényènní kè behããpòmbè s̄ombe mbè t̄u.

²⁰ Bá wè kòo poté o dootitòu kè bèe coké kè Isidayeeribe bè bèti, kè be kóo kpààti Benni-Adadii deke o s̄antè kécoké.

²¹ Kè Isidayeeribe kóo kpààti yènní kétúóté sisẽi nè sikpàrinaasẽi kéauté Sidii kóo kpààti mediè.

Akabu w̄ete ke namè Sidii kóo kpààti

²² Men̄me ti Yiè nKuyie mpããnáàntì náàntò kòtemè Isidayeeribe kóo kpààti borè kòò nàké ke dò: A kònti báá ȳarrike, daate kényà a yóó d̄òdmè, dibenni yó nfitini kè Sidii kóo kpààti w̄ete ké da domu.

²³ Kè Sidii kabe náké be kóo kpààti ke dò: Akabu nè o kabe be Yiè nKuyie ntu yetārè kaku nku, deè te kè bè ti na, ti bè do kubiriku ti yóó bè namu.

24 Nte a dò nkédòòmè: A denne bekpààtibè kétúóté bèè ni itempē nkécónné be fòtè,

25 kēpīmmú behāāpòmbè kè bè nsū ke mǎnnè a do mǎke bè, nè sisēī nè sikipàrìnaasēī kè tí bè do kubiriku ti yóó bè namu.

Kòo yie mbe kpeti.

26 Mēmme kè dibenni nfitiní kè Benni-Adadii tí nSidii kǎbe, kè bèe kǎte Afeki ke bo do Isidayeeribe mudoò.

27 Kè Isidayeeribe tí mbetòbè kēwáá ntidiiti kénkari ke bo dokénè Sidii kǎbe, kētuòkoó kébáté be ìkè, kénkari ke mǎnnè tibòcēnti sám̀póti tìdétì. Kè Sidii kǎbe pité ketenkè kemau.

28 Kè ti Yiè nKuyie mpāānāàntì náàntòo náké Isidayeeribe kóo kpààti ke d̀̀: ti Yiè nKuyie ntu Sidii kǎbe mè mbéimmè ke yē nkù tu yetārè kòku nku kè ku í bo kubiriku, kù ānné de kó ditīnnì dim̀au a nou miēke nke. Kè d̀̀ bo yie nkàa banté ke do nkù tu ti Yiè nKuyie.

29 Kè bè nkari ke wetí betòbè ke d̀̀ yewe yèyiekè. De kó difōnkúò kè mudoò keté kè Isidayeeribe kuò Sidii kó behāāpòmbè, tekoupíkòupíítè (10000) diyìè dim̀áà.

30 Kè besòmbè bèè do kpaá fòu kè bèe coké kéta Afeki èi kè kuduotíi donní kè bè yāke.

Akabu coommè Sidii kǎbe kóo kpààti

Bè do bo sikoupíísidé nè sikoupíísiyiekè (27000) ndi. Dè do ś mBenni-Adadi cokému ke ta diheì tecíētè matè ke sori kufáá mmiēke.

31 Kòo kǎbeè ò náké ke d̀̀: Ti kèè kè bè tu Isidayeeribe kó bekpààtibè mǎke benìtibè kó

mesémmè mme. Ti yóó yi tifòtòntì nti kèmpĩ nti yò kékote kóò yà, kè dè naati ò da yóu kàa nfòu.

³² Mènmè kè bèe yi tifòtòntì, kèmpĩ mbe yò, kékote Isidayeribe kóo kpààti borè kóò nàké ke dè: A kóo tǎntì Benni-Adadi weè tu á yóu kòo nfòu. Kòo bè tǎnné ke dè: Ò kraá fòumaà? Ò tu n tebite nte.

³³ Kè bèe banté o yèmmè kèpoo nhò yĩmù ke dè: Benni-Adadi tu a tebite nte. Kè Akabu dè: Katenè kóò yuní! Kè Benni-Adadii tuakení kòo ò dèe nho kpàànaasǎntè ìnkè.

³⁴ Kè Benni-Adadii ò nàké ke dè: M bo da tǎnné n cice do fiètenè yèè ekè a cice, kàa dàò yekǎàtè Damaasi kéndònnè ñ cice dàòmè Sammarii. Kè Akabu dè: N yóó da fĩnkomu, ti né dò nkédòò metaummè mme.

Mènmè Akabu ò dàònnèmè metaummè kóò fĩnko.

Kuyie mpǎãnáàntì náàntò mǎù nàkémè Akabu ò dàò dè í wennimè

³⁵ Kè ti Yiè nKuyie nnáké ku pǎãnáàntì náànbè mièke òmòu ke dè wèe nàké otàù kòo ò poté. Kòo ò nàké ke dè: Ti Yiè nKuyie ntu á m poté! Kòo népoo yete, ò í nhò poté.

³⁶ Kòo ò nàké ke dè: A í mè nyiemmmè ti Yiè nKuyie nda nàké tì, dicirìcìrì bo da kuò.

Kòo ítóo kéconè dicirìcìrì kè ddi ò pĩ nkékuò.

³⁷ Kè ti Yiè nKuyie mpǎãnáàntì náàntò kote kèyà otàù ke dè: M poté! Kòo ò poté kóò kùte.

³⁸ Kòo kote kémbaa okpààti kuce. Ò do boú kuyààkù nku o ìkè, dè í ndò nhokpààti bo na kóò banté.

³⁹ Kòo kpààti mpēnké, kòo kuónko ke dè: Okpààti! Mí nha kóo tǎntì n do bo mudòò mièke nke, kòò mǎùu yènní fekpàànafe mièke ke tǎ onitì ke wè nni

nduó nke yē nní nhò bàà, kè òn yóu kòò coké, mí nwe bè yóó kuómè, kè meè òkè n yietí medítíbií nsikòupísitāāti (3000).

⁴⁰ Okpààti mí nha kóo tǒnti n nòutè í nfeí, kòo coké. Kòo kpààti dǎ: A bekénè amàà ndi.

⁴¹ Kòo òkè kuyààkù kùù do bóú o ìkè. Kè Isidayeeriβe kóo kpààti banté ti Yiè nKuyie mpāānāānti náamβe kóò mǎu nwe mè.

⁴² Kòo náké okpààti ke dǎ: Ti Yiè nKuyie ntu, a mè nyóumè onitì kù do yē mbèe kuò wè. Fǒò yóó cómmú o fǒtìrì, kàa nitìbèe cómmú o kòβe fǒtìrì.

⁴³ Kè Isidayeeriβe kóo kpààti ìkèe soute, kòo kò nho cie Sammarii nè kemieke.

21

Naboti yetemè ò bo duómme ò paku Akabu

¹ Nte tì do dǎ òkè difǒnkúò: Sisedeedi èi kou mǎu wè do bo kòo yètìrì tu Naboti, kòo paku tókénè Sammarii kóo kpààti Akabu cǐtè.

² Diyie mari kè Akabuu ò náké ke dǎ: N duó nha paku kè n òkè mupérímù kù me ntókénèmè n cǐtè, m bo da duó nkupaku tekù kùù kù pǒtè, kàa me ndó n kù donté.

³ Kè Nabotii náké Akabu ke dǎ: Ti Yiè nKuyie mbáá yie nkè n da duó n yembè tenkè ti Yiè nKuyie mbè duó nkè.

⁴ Memme kè Akabu ìkè soute kòo íte nè kemieke Naboti ò náké tì náānti kpéi nke tú ò í yóó ò duó nho yembè kó ketenkè ti Yiè nKuyie mbè duó nkè. Nè òkè kpéi nkòò nduó ke cǐmmu o ìkè o dǎ òkè káyete mudì.

⁵ Kòo pokù Sesabedi o beke ke dǎ: A yèmmè cààrèè ba? Dè òkè kàa yete mudì?

6 Kòo ò tǝ́nné ke dò: M béinnè Naboti nwe Sisedeedi eì kou ke tú ò n fíténè o paku, kòo me ndó nhò cèète kutèkù. Kòo yete ke tú ò í yó n duó nho paku.

7 Kòo pokù dò: Kè fǝ́ǝ́ baa tú Isidayeeribe kóo kpààtàà? Íté kédi! Cátinne a yèmmè, mí n yóó kù nda duómmu.

8 Mèmmè kè Sesabeedii wāri yepáte nè okpààti yètiri kǝ́ikú okpààti kó mecannimè, ké yè duó ndihèi kó bekótibè nè muwērímú yembè bèè bo Naboti bo dii eì.

9 Ò do wāri tì de kó yepáte mieke tii tu: Dóunnè menùboúmmè kó diyie, kè di tùðke di kanne Naboti de ìkè,

10 kékanne benitiyonkubè o ìkè bèè yóó yí ò sǎǎ nti Yiè nKuyie nku nè okpààti, kè dí ò dènne ditowaà kóò bùótí yetárè kékuo.

11 Kè Naboti eì kó bekótibè nè muwērímú yembè kè bèè dǝ́ǝ́ Sesabeedi bè wāri yèè páte yè mmù.

12 Kè bèè dǝ́ǝ́ mmenùboúmmè kó diyie kè dii tuðke kè bèè kanne Naboti ditǝ́nni ìkè.

13 Kè benitiyonkubè bèdébèè kari kóò wetínné ke béi nke dò: Naboti sǎǎ nti Yiè nKuyie nku nè okpààti.

Mèmmè kè bèè ò dènne dihèi kóò bùótí yetárè kékuo.

14 Kè bèè deè kǝ́tǝ́ nkè bèè náké Sesabeedi ke dò: Ti bùótímu Naboti yetárè ke kùo.

15 Sesabeedi kèè dii mǝ́nni Naboti kumè kénáké Akabu ke dò: Íté kǝ́túóté Naboti Sisedeedi kou paku ò do yè nhò í yóó da fíténè kù. Ò kumu, ò tǝ́nke í kpaá fòù.

16 Kè Akabuu tì kèè káíté kékóte Naboti Sisedeedi kou paku borè ke bo kù tùóté kétieke.

Kuyie nkpannèmè Akabu nè Sesabeedi

17 Kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Edii Tisibiti èi kou ke dò:

18 Íté kékóte Sammarii káyà Isidayeeriibe kóo kpààti Akabu, kòo bo Naboti paku mièke, ò kòte ke bo kù tùótemu kétieke.

19 Kòte kòò nàké ke dò: N tú ò kùò onìti ke dèè ke tóu o paku yáàba? Nè de kpéí mmí ndi Yiè nKuyie m béimmu ke tú simóó díé dè Naboti yī nsì yóó de ndíé o kōme. Kè Edii kòte káyà Akabu.

20 Kè Akabu dò: Edii n dootitòu a wète ke m pī́m̀maà? Kè Edii dò: Èè, n da pī́m̀mu káyé a d̀̀d̀m̀m̀è ti Yiè nKuyie nyí d́ dè ke s̀nne.

21 Kuyie ntu kù yóó duó nkè meyei mmeè dá tuòkení, kù yóó káútému a kó kubotí. A cī̀t̀è mièke òm̀òu í yó nkpaá, onitid̀òu yoo kudaakù yoo wèè te omáà.

22 Kù yóó d̀̀ò a cī̀t̀è kù d̀̀ò m̀emme Nebati bire Sedoboammu kpete nè Aiya bire Basaa ke yé a tannémè Isidayeeriibe meyei mmièke ke íi ti Yiè nKuyie mmièke.

23 Kè ti Yiè nKuyie n nàké tì yóó tuòkení Sesabeedi ke d̀̀: Simóó s̀i yóó cááké Sesabeedi kupaku bè tú ku Sisedeedi ku mièke.

24 Akabu cī̀t̀è kou wèè bo ku dihèi mièke simóó s̀i yóó ò cááké, kè wèè kù dikpáà tiǹt̀i ò c̀.

25 Òm̀òu í bo wèè duó nhomáà meyei ndò̀r̀m̀ù Akabu tēmè ke d̀̀ori ti Yiè nKuyie nyí d́ dè ke s̀ori. O pokù Sesabeedi weè do ò̀ duó nkòò m̀è d̀̀.

26 Kòò dɔ̀ò isɔ̀ke dihei ò fiémè yebokè Amɔ̀riibe do dɔ̀rìmè, kè ti Yiè nKuyie mbè bèti ke kànnè Isidayeeribe.

Akabu bantémè o yei nke cèète

27 Mémme kè Akabuu keè de kó tináànti kékèté o yaabòri kédáátí kufò̀tò̀nkù máà, kéboú dinùù, kéndounè de kó kufò̀tò̀nkù, kòò ìté wèe bánné kénkérí meyòmmè.

28 Mémme kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Edii Tisibiti eì kou ke d̀ò:

29 A yà Akabu kékùnnemè omáà n yìkàà? Ò me n kékùnnemè omáà n yìkè, n ténke báá yóu kè meyei ntuakení o kó dimònnì, o bire kó dimònnì ndi n yóó yóumè kè meyei ntuakení o cī̀tè.

22

Mudoò wète ke ànnémè Sidii kàbe nè Isidayeeribe be cuokè

(Wénté 2 Bekpààtibè tómmú 18:1-3)

1 Kè dè d̀ò yebie nyètà̀ati bá mudoò í bo Sidii kàbe nè Isidayeeribe be cuokè.

2 Dibenni tǎ̀annì mièke kè Sudaa kàbe kóo kpà̀ati Sosafatii kàte káyà Isidayeeribe kóo kpà̀ati.

3 Kè Isidayeeribe kóo kpà̀atii náké o kó behǎ̀apòmbè ke d̀ò: Di yému ke d̀ò ntí te Damoti eì dìi bo Kadaadi tempè. Ti pĩ mba? Ti bo kàtemè ké dì fiètenè Sidii kàbe kóo kpà̀ati.

4 Kè bèe beke Sosafati ke d̀ò: A bo n neinè kè tí kàte Damoti eì Kadaadi tempè ndikpànnàà? Kè Sosafatii ò ténné ke d̀ò: Ti yóó neimu, ti dò nhoniti omáà ndi n nìtìbè nè a kàbe, n kó sisēĩ nè a kpesi.

*Kuyie mpããnáàntì náam̀bè soutémè Akabu
(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 18:4-11)*

⁵ De m̀nǹǹ k̀è Sosafatii náké Isidayeeribe k̀óo kpààtì ke d̀ò: N da báámmu keté kébeé nti Yiè nKuyie nkéyà.

⁶ K̀è Isidayeeribe k̀óo kpààtì tii nti Yiè nKuyie mpããnáàntì náam̀bè k̀è bè mbo sikousinàà (400), k̀òo bè beke ke d̀ò: Ǹ k̀ote k̀édo Damoti dihéi d̀ii bo Kadadi tempè mmudoòà, yáa n yóu? K̀è bèè ò t̀énné ke d̀ò: K̀ote k̀è ti Yiè nKuyie nyóó bè ànnému a nou miéke.

⁷ K̀è Sosafatii beke ke d̀ò: Ti Yiè nKuyie mpããnáàntì náam̀tò m̀òu í kpáá ti bo na k̀ékote wèè borè kébeé nKuyie nti d̀ó tàà?

⁸ K̀è Isidayeeribe k̀óo kpààtì t̀énné Sosafati ke d̀ò: Kuyie nkóo niti kpáámu ti bo na k̀ékote wèè borè kébeé nti Yiè nKuyie nti d̀ó t̀i, m me nyí d̀ó o kpeti nh ã ì nhò beé ntìmatì k̀òò n náké tisààtì, ò ã n náké tiyèiti nti. Imida biré Misee nwe.

K̀è Sosafati d̀ò: Okpààtì bá nnáá mmemme.

⁹ K̀òo kpààtì yú bè f̀onte wè k̀òo tu tekpààtic̀ètè k̀óo k̀òtì k̀òò náké ke d̀ò: K̀ote mecã nkéyúni Imida biré Misee.

¹⁰ Isidayeeribe k̀óo kpààtì nè Sudaa k̀obe kou k̀è be nkari bèdé be kpààtikàrè ìnkè kédáátì yekpààtìyààbòrè diyè, ke kari Sammarii èi k̀ó dibòrì borè ditíinkari, k̀è Kuyie mpããnáàntì náam̀bè bemou náá mbe pããnáàntì be ìkè.

¹¹ K̀è Kenana biré Sedesia duó nkè bè ò má timátì matì k̀è t̀i dò nyeyiè, k̀òo béi nke d̀ò: Ti Yiè nKuyie ntu nè yè nyiè nye a yó nkũmmùmè Sidii k̀obe ke yàa bè dèènè.

12 Ti Yiè nKuyie mpããnáàntì náam̀bè bεm̄ou kè bè ti nnáá nke tú: Kote Dam̄oti èi diì bo Kadaadi temp̄ε, a yóó di namu, ti Yiè nKuyie nyóó di ãnnému a nou miεke.

Kuyie mpããnáàntì náàntò Misee nàkémè Akabu ò yóó yĩkεmè

13 Mεn̄mε bè t̄ō nwè kòo bo yúní Misee kòo kote kóò nàkè ke d̀ò: Ti Yiè nKuyie mpããnáàntì náam̀bè bεm̄ou bè w̄ε ndiǹùù ndi ke náá nt̄im̄at̄i máá okpààti, a t̄unne be kpeti kóò nàkè weè yóó namè.

14 Kè Misee ò t̄énné ke d̀ò: Ti Yiè nKuyie mbomu, kè kù n nàkè tì n yóó ti mbéi!

15 Ò t̀ùòke diì m̀onni okpààti borè kòo ò beke ke d̀ò: Misee, í kote kédò Dam̄oti èi diì bo Kadaadi temp̄ε mmudoòà, yáà n yóu? Kòo d̀ò: Kote a yóó bè namu, ti Yiè nKuyie nyóó bè ãnnému a nou miεke.

16 Kòo kpààti ò nàkè ke d̀ò: Nè yíε ndòke nda báámmè ke tú á n nàkè timómm̄ontì ti Yiè nKuyie nda nàkè tì.

17 Dε m̀onni ndi Misee béimmè ke d̀ò: N yàm̄u Isidayεεribe bεm̄ou ciétémè yet̄ārè ĩnkè ke d̀onnè tip̄ièt̄i t̄iì kpa oc̄enti. Kè ti Yiè nKuyie mbéi nke d̀ò bè t̄énke í m̀òke wèè bè ni, bá wèè wèè kò nho cièt̄è nè kunaatì.

18 Kè Isidayεεribe kóo kpààti nàkè Sosafati ke d̀ò: N do í da nàkè kè n d̀ò ò ò̄ ì nni mpãã tim̄at̄i kè tì ntú tisààti n kpéínàá? Ò ò̄ n nàkè tì tim̄ou baa ò̄ ntú tiyεiti nti.

19 Kè Misee s̄oté o náàntì kébéi nke d̀ò: Okpààti kénté kékeè ti Yiè nKuyie ntu mù: N yàm̄u ti Yiè nKuyie nkè kù kàri ku kpààtikàri kè keĩnkè

kó bekperíbè còmú, bie nho bakù yóu betòbè kucànku.

²⁰ Kè ti Yìè nKuyie ndò: We mbo kòte késouté Akabu kòo kòte kédò Damòti èi dìi bo Kadaadi tempè nkè bèè ò na? Kè yie ndò muu nkòo tòu dò mutèmù.

²¹ Dè m̀ǹǹǹ kè bèè kperíbè kòò m̀òu còmú ti Yìè nKuyie nyìkè kébèi nke d̀: Mí m bo kòte kòò souté. Kè ti Yìè nKuyie nhò beke ke d̀: A yóó yĩme?

²² Kòò d̀: M bo naá mmejáàbìsìyèmmè kéta a pããnaàntì náam̀bè bemou nò mieke. Kè ti Yìè nKuyie ndò: A yóó namu, kòte kòò souté, kòte kédòò memme.

²³ Ti Yìè nKuyie nkuù ãnné mejáàbìsìyèmmè ku pããnaàntì náam̀bè nò mieke bèè bo a borè, kù tũ ndó ke da d̀ò meyei mmè.

²⁴ Dè m̀ǹǹǹ kè Kenaana bire Sedesia tóonko Misee borè kòò bèntè ke d̀: Ïnke bíékè nkè ti Yìè nKuyie nkó muaá nyèmmè m borè ke da béinnè?

²⁵ Kè Misee d̀: A yóó dè yàmu a bo ntati dìi yìè sicéí ke sòti ke wanti a bo sori dè.

²⁶ Kè Isidayeeri be kóo kpààti d̀: Pĩnnè Misee, kéduó nhAmòò wèè do tú de kó dihei kòò kùmàndàà nè okpààti kóo dapàà nSoasi,

²⁷ ké bè nàké ke d̀: Okpààti tu di kpetínné de kóo niti ké nhò duò mpéè sàm̀p̀ò nè meniè nkémbaanè ò bo wètennìmmè nè kukõhnaatí.

²⁸ Kè Misee d̀: Kàa wètennì kukõhnaatí nè mĩ kó dínùù d̀oke, ti Yìè nKuyie mbéimmè kédèè ke d̀: Díndi benitìbè dimou kénténè n tú mù.

*Akabu kumè Damòti èi Kadaadi tempè mmieke
(Wénté 2 Bekpààtìbè tòmú 18:28-34)*

29 Mè̀m̀m̀e Isidayeeriβe kóo kpààtì nè Sudaa kàβε kou kè bèe kàτε κέδο Damōtì εì Kadaadi tempē mmiεke mudoò.

30 Kè Isidayeeriβe kóo kpààtì náké Sosafati ke dò: N yóó ceete m mǎà ndi kéta mudoò miεke, kè f́ nní nhā a kpààtiyààtì.

Mè̀m̀m̀e Isidayeeriβe kóo kpààtì cèètemè omǎà kéta mudoò miεke.

31 Dè do ś nSidii kóo kpààtì nákemu o kó behǎāpòmbè bèè ni bèè deke o kparìnaasēī ke yī bè bá nwanti behǎāpòmbè sǎmpóbè yoo iwēī yembè, bè nwanti Isidayeeriβe kóo kpààtì mǎà ndi.

32 Bèè ni sikpàrìnaasēī kóo bedèèbè kè bèe yà Sosafati kényé ke tú Isidayeeriβe kóo kpààtì nwe, kékétóo o bíékè, kòo kuónnè ti Yiè nKuyie kè kùu ò teennè.

33 Bèè ni sikpàrìnaasēī kóo bedèèbè kè bèe banté ke dò nyIsidayeeriβe kóo kpààtì dake kòd yóu kèpēēté.

34 Kòo niti mǎu nta mutāmmù kētāũ cēnkoo kémǎánè Isidayeeriβe kóo kpààtì, kè kupie nta dicīncīnkònnì mǎnku dì tuuténè dè ibaati. Kòo náké wèe piú o kpàrìsǎntè ke dò: Tũntè tesǎntè kè tí ye fekparìnafε miεke, bè n kòùtemu.

35 Kè mudoò binté de yiè kòo kpààtì mbo o sǎntè miεke kè bè ò pī nkécómmúnè ke wetí Sidii kó behǎāpòmbè. Kè meyī nyiè. Kè dè nyóó yī kuyuoku kòo kú.

36 Diiyie tati dìi mǎnnì kè bèe pīéké dihǎāpònkari ke dò: Bá wè wèe kò nho cie, o εi,

37 okpààtì kumu.

Mè̀m̀m̀e kè bèe ò kàtenè Sammarii kékũnné,

38 kékàtenè o kpàrìsǎntè kubinkenkenkù makù Sammarii εì menie nsũ dè ke tē òú, kè simǎó dié de kó

meyĩ nkè benitipòbè bèè dauti dautinè benitidaabè kè bèe wuɔ, kéndònnè ti Yìè nKuyie ndo ti béimmè.

³⁹ Akabu borime tēmè ò dòò mèè kó dimàà, ò do maá tètè cīètè ké tè dàri yepápànì nnè yehékè ò maá yètè kó dimàà, dè wàrimu Isidayεεribe kpààtibè dòòrìmè pátíri miεke.

⁴⁰ Akabu do ku kòo birε Aasia weè sɔɔté o kpàti.

*Sosafati tumè Sudaa kɔbe kóo kpààti
(Wénté 2 Bekpààtibè tōmmú 20:31-21:1)*

⁴¹ Asaa birε Sosafati do naá nSudaa kɔbe kóo kpààti Akabu Isidayεεribe kóo kpààti kpàti benni naannì miεke nkε.

⁴² Sosafati do mɔke yεbie nsipísitāāti nè yènùmmù ndi kédi tikpàti, kέmbo Sedisadεmmu ke dò yεbie nsipísidé nè yènùmmù. Sidii kóo sapàà Asuba weè do ò pεité.

⁴³ Kòo tūnne ò cicε Asaa kó meborime weti weti kéndòòri ti Yìè nKuyie ndó dè.

⁴⁴ Yεtòrè yεè máà do kpaá kè benitibè feu iwūɔ ke tuònnè tihúúntì.

⁴⁵ Sosafati nè Isidayεεribe kóo kpààti kè bèe narikε.

⁴⁶ Sosafati kó meborime tēmè, ò do mɔke dìi kām̀b̀ù̀ nè ò doké mùù doò. Dè wàrimu Sudaa kpààtibè dòòrìmè pátíri miεke.

⁴⁷ Benitipòbè bèè dauti dautinè benitidaabè bèè do sùs nho cicε Asaa kó dimònnì, kòo bè dènne o εì.

⁴⁸ Okpààti do í bo Edεmmu.

⁴⁹ Kè Sosafatii dòò bàtóòbè diebè tepítè Esiyonni-Kebeε kè bè bo nkòrì Ofii ke waànnì mεsɔɔ. Dε kóo

bàtóòbè me nýi nna ke bo kate, kè bèe puo Esiyonni-
Kebee.

⁵⁰ De m̀nni kè Akabu bire Aasia náké Sosafati ke
dò: Yóu kè n kó betōmbèe neinè a kabe kóo bàtóòbè,
kè Sosafatii yete.

⁵¹ Meǹme kè Sosafatii kú kè bèe ò kũnné o yà̀ari
Dafiti ei. Kè Yodammuu sooté o kpàti.

Aasia tumè Isidayeeribe kóo kpàti

⁵² Kè Akabu bire Aasia naá nyIsidayeeribe kóo
kpàti kэмbo Sammarii. Suda a kabe kóo kpàti
Sosafati kpàti benni tepíitè nè diyiennì ndi ò do
naámmè okpàti, kénto tikpàti ke dà yebie nyèdèè,

⁵³ kédòò ti Yiè nKuyie nýi d́o dè kètũnne o cice nè o
yó bè do tũ nkùu ce nè Nebati bire Sedeboammu do
tũ nkù kètanné Isidayeeribe meyi mmieke.

⁵⁴ Ò do fié iwũõ nyi dibòò Baadi kènninku di ùkè
kýíi nti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù mieke, o
cice do d̀d̀mè.

Bìbìrì Kuyìe Nnààntì Pátírì
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16